

Bu Sayıda

7

6. Yıllık Kongre Antalya'da yapıldı

Toraks Derneği 6. Yıllık Kongresi 23-26 Nisan 2003'te Antalya'da yapıldı. Kongreyle ilgili bilgiler sayfa 7-10'dadır.

27

7. Yıllık Kongre

Toraks Derneği 7. Yıllık Kongresi 28 Nisan-1 Mayıs 2004 tarihlerinde Antalya'da yapılacaktır. Antalya'da buluşmak dileğiyle.

11 Toraks Derneği Yayınlarının Editörleri Değişti

28 Toraks Derneği 3. Kış Okulu-2004

28 Toraks Derneği 1. Mesleki Gelişim Kursu-2004

29 Toraks Derneği Merkezi Kursları-2004

Aralık 2003, 8 (2)

İçindekiler

s.15 **Tüberküloz Çalışma Grubu Yürütme Kurulu**

Toraks Derneği
Tüberküloz ve Kontrolü
Sempozyumu İstanbul'da
yapıldı

s.16

Genel Başkan'dan Mektup	3
Kronik Obstrüktif Akciğer Hastalığında Son Gelişmeler Semineri Yapıldı	4
Toraks Derneği 2003 Yılı Merkezi Kursları Yapıldı	4
31 Mayıs Sigarasız Bir Dünya Günü İçin Toraks Derneği Neler Yaptı?	5
Toraks Derneği 6. Yıllık Kongresi Yapıldı	7
Toraks Derneği Yayınlarının Editör, Editör Yardımcıları ve Yayın Kurulları Değişti	11
Toraks Derneği Çalışma Gruplarının Yürütme Kurulları Değişti	12
4. Toraks Derneği-Endüstri Toplantısı Yapıldı.	15
Toraks Derneği Tüberküloz ve Kontrolü Sempozyumu Yapıldı	16
Tıpta Uzmanlık Tüzüğü İptal Edildi	17
Türk Göğüs Hastalıkları Yeterlilik Kurulu'ndan	18
Göğüs Hastalıkları Uzmanlık Dalı Eğitim ve Müfredat Program Taslağı	19
ATS ve ERS Kongreleri Yapıldı	23
Anma	24
Dünya KOAH Günü Etkinlikleri	25
BOLD-Türkiye Pilot Çalışması Başladı	26
Toraks Derneği 7. Yıllık Kongresi (28 Nisan-1 Mayıs 2004/Antalya)	27
Toraks Derneği 3. Kış Okulu-2004	28
Toraks Derneği 1. Mesleki Gelişim Kursu-2004	28
Toraks Derneği Merkezi Kursları-2004	29
2004 Yılı Kongre ve Toplantıları	29
Toraks Derneği Astımda Yenilikler Sempozyumu-2004	30
Toraks Derneği Şubeleri	31

TORAKS BÜLTENİ

Toraks Bülteni Toraks Derneği'nin ücretsiz yayın organıdır.

Toraks Derneği Adına Sahibi: Prof. Dr. Ali Kocabaş

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: Prof. Dr. Lütfi Çöplü

Bülten Yayın Kurulu: Doç. Dr. Sedat Altın, Doç. Dr. Sinan Erginel, Doç. Dr. Hasan Bayram, Yard. Doç. Dr. Gürsel Çok, Yard. Doç. Dr. Akın Kaya, Yard. Doç. Dr. Serhat Fındık, Yard. Doç. Dr. Hasan Kaynar, Yard. Doç. Dr. Dane Ediger, Yard. Doç. Dr. Fikret Kanat, Dr. İsmail Hanta

Editörler

Prof. Dr. Haluk Türkteş
Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi, Göğüs Hastalıkları Anabilim Dalı, Ankara
E-posta: haluktur@superonline.com

Doç. Dr. Serir Aktoğu Özkan
İzmir Göğüs Hastalıkları ve Cerrahisi Eğitim ve Araştırma Hastanesi,
35110 Yenisehir-İzmir
Tel: 0 232 433 33 33; Faks: 0 232 458 72 62; serirakto@ttnet.net.tr

Toraks Derneği, Toraks Bülteni'nin yayımlanması için koşulsuz eğitim desteği sağlayan Novartis İlaç Sanayi A.Ş.'ye teşekkür eder.

Yayın ve Basım Hazırlığı: Turgut Yayıncılık ve Tic. A.Ş.

Bomonti Fırın Sok. No: 61/2 80260 Şişli, İstanbul; Tel: 0 212 233 02 23 / 0 212 246 25 25

Faks: 0 212 233 65 45; E-posta: turyay@turyay.com.tr

Web sitesi: www.turyay.com.tr

Ofset Hazırlık: Mavi Renkayırımı 0 212 272 05 82

Baskı ve Cilt: Golden Print 0 212 629 00 24/25

Baskı Tarihi: Aralık 2003

TORAKS DERNEĞİ GENEL MERKEZİ

Turan Güneş Bulvarı,
Koyunlu Sitesi,
No: 175/19,
Oran-Ankara

Tel: 0312 490 40 50
Faks: 0312 490 41 42

E-posta:
toraks@toraks.org.tr

Web sitesi:
www.toraks.org.tr

Genel Başkan'dan Mektup

Değerli Meslektaşlarım,

Dünyanın, Türkiye'nin ve Türkiye sağlık ortamının hızlı bir değişime girdiği günümüzde, sizlere seslenmekten sevinç duyuyorum.

Dünya değişiyor. Küreselleşmenin getirdiği yeni olaylar ve kavramlarla karşı karşıyayız. Bir taraftan bu değişim sürecinde yoksullaşan, sağlık durumları giderek kötüleşen yoksul ülkeler, diğer taraftan tütün kullanımı ve infeksiyon hastalıkları nedeniyle gereksiz yere yaşamlarını kaybeden milyonlarca insan gerçeğiyle karşı karşıyayız. Yaşanası bir dünya için yeni bakış açılarına, yeni yaklaşımlara ve küresel işbirliğine gereksinimimiz var.

Türkiye değişiyor. Büyük oranda dış dinamiklerin ve Avrupa Birliği sürecinin getirdiği zorlamalarla Türkiye'de geleneksel kavramlar ve kurumlar giderek önemlerini kaybediyor, Türkiye yeni bir döneme giriyor.

Türkiye sağlık ortamı değişiyor. Sağlıkta liberalleşme ve özelleştirme çabaları sessizce ve büyük bir hızla ilerliyor. Özel sağlık kurumlarını teşvik, genel sağlık sigortası, aile hekimliği, sözleşmeli hekimlik, eğitim hastanelerine eğitici kadro atama yönetmeliğinde değişiklik, yeni tıpta uzmanlık tüzüğü hazırlık çabaları bunların bazıları. Üniversiteler de değişiyor. Yeni YÖK yasası tartışmaları, son günlerde üniversite kavramı konusunda bizleri daha kapsamlı düşünmeye zorluyor.

Tüm bu değişim sürecinde ayakta durmak gerekiyor. Çağdaş bir dünya, yaşanası bir dünya,

barışın egemen olduğu bir dünya, insanca yaşamın ve sağlığın doğal bir insan hakkı olarak algılandığı bir dünya hedeflerinden vazgeçilebilir mi? Bilimden vazgeçilebilir mi? Yeni dünyada ve yeni Türkiye'de bu hedeflere nasıl ulaşabileceğini iyi düşünmek, yeni bakış açıları ve yöntemler geliştirmek zorundayız. Mevlana'nın dediği gibi "Yeni şeyler söylemek zorundayız ..."

Yeni şeyler söylemek kolay değil. Birikim, vizyon ve emek gerekli. Önyargılardan uzak bir bakış açısı gerekli. Tarihi, felsefeyi ve ekonomiyi de bilmek gerekli. Kuşkusuz şiiri, kuşları ve insanı da sevmek gerekli. Bunu yapmak zorundayız. Yoksa tarih affetmiyor.

Toraks Derneği de bunları düşünüyor, tartışıyor, yeni bakış açıları ve çözümler üretmeye çalışıyor. "Ulusal, bölgesel ve küresel akciğer sağlığını nasıl geliştirebiliriz, ülkemizde sağlık ortamını nasıl daha iyi hale getirebiliriz, üyelerimizin sosyal ve ekonomik haklarını nasıl savunabiliriz ve tüm bunlar için nasıl işbirlikleri geliştirebiliriz"i tartışıyor.

Sorunları birlikte tartışıyoruz, çözümleri birlikte geliştirmeye çalışıyoruz.

Toraks Derneği'ne katılın, beraber çalışalım, beraber üretelim.

Sevgilerimle,
Ali Kocabaş

➤ “Kronik Obstrüktif Akciğer Hastalığında Son Gelişmeler” Semineri Yapıldı

Toraks Derneği tarafından düzenlenen Toraks Derneği Seminerleri serisinin ilki olan “Kronik Obstrüktif Akciğer Hastalığında Son Gelişmeler” semineri, 27-28 Şubat 2003 tarihlerinde İstanbul’da Çırağan Sarayında yapıldı. Konularında uzman 10 yabancı bilim insanının konuşmacı olarak katıldığı bu toplantıda, KOAH’ın tanı, tedavi, izlem ve kontrolündeki son gelişmeler tartışıldı. Üç yüz on iki üyemizin katıldığı bu toplantı, yüksek bilimsel düzeyi ve canlı tartışmaları ile büyük beğeni kazandı.

➤ Toraks Derneği 2003 Yılı Merkezi Kursları Yapıldı

Toraks Derneği Okulu 2003 yılı içinde yedi Merkezi Kurs düzenlemiştir.

Solunum sistemi infeksiyonlarında akılcı antibiyotik kursuna 22 hekim katıldı

1. Solunum Sistemi Enfeksiyonlarında Akılcı Antibiyotik Kullanımı:

1-4 Mart 2003 tarihleri arasında, Ankara Houston Otel’de 22 katılımcı ile 3 gün teorik, 1 gün hastabaşı pratik (Hacettepe Üniversitesi’nde) yapıla-

rak gerçekleştirilmiştir.

2. Bronko Alveoler Lavaj:

5-7 Mart 2003 tarihleri arasında, 1 gün teorik (Toraks Derneği Genel Merkezi), 2 gün pratik (Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi, Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi, Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi, Baş-

kent Üniversitesi Tıp Fakültesi, Göğüs Hastalıkları ve Tüberküloz Anabilim Dalları ve SSK Ankara Eğitim Hastanesi Patoloji Bölümü) yapılarak gerçekleştirilen kursta 10 kişi yer almıştır.

3. Yoğunbakım: 7-9 Mart 2003 tarihleri arasında, Ankara PUIS Otel’de 18 katılımcı ile 3 gün teorik, 1 ay pratik (Osman Gazi, Ankara, Marmara, Ege, Hacettepe ve Erciyes üniversitelerinde 15’er günlük rotasyonlar şeklinde) yapılarak gerçekleştirilmiştir.

4. Uykuda Solunum Bozuklukları:

13-14 Mart 2003 tarihleri arasında, Ankara PUIS Otel’de 10 katılımcı ile 2 gün teorik, 1 ay pratik (SSK Ankara Eğitim Hastanesi Göğüs Hastalıkları Kliniği, Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi Göğüs Hastalıkları Anabilim Dalı ve GATA Psikiyatri Anabilim Dalı’nda 10’ar günlük rotasyonlar şeklinde) yapılarak gerçekleştirilmiştir.

Tütün Kontrolü Uzmanlığı Kursuna 37 hekim katıldı.

5. Rijid Bronkoskopi: 30 Nisan-2 Mayıs 2003 tarihleri arasında Ankara Houston Otel'de 10 katı-

lmcı ile 1 gün teorik, 2 gün pratik (Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi Göğüs Hastalıkları Anabilim Dalı ile SSK Ankara Eğitim Hastanesi Göğüs Hastalıkları Kliniği'nde) yapılarak gerçekleştirilmiştir.

6. Tütün Kontrol Uzmanlığı:

5-9 Mayıs 2003 tarihleri arasında, Ankara Houston Otel'de 37 katılımcı ile gerçekleştirilmiştir. Kurs ol-

dukça başarılı ve verimli geçmiştir.

7. Torakoskopi: 4-6 Haziran 2003 tarihleri arasında Ankara Houston Otel'de 10 katılımcı ile 1 gün teorik, 2 gün pratik (Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi Göğüs Hastalıkları Anabilim Dalı ve SSK Ankara Eğitim Hastanesi Göğüs Hastalıkları Kliniği'nde) yapılarak gerçekleştirilmiştir.

Tüm kurslar TTB-STE Kredisi ile kredilendirilmiştir. Kursları başarıyla tamamlayanlara "katılım sertifikası" verilmiştir.

► 31 Mayıs Sigarasız Bir Dünya Günü İçin Toraks Derneği Neler Yaptı?

Prof. Dr. Elif Dağlı: Mayıs 2003 başında Ankara'da Tütün Kontrolü Uzmanlığı kursu yapıldı. Katılımcı arkadaşlarımız, zaten Tütün ve Sağlık konusunda çalışmakta olan arkadaşlarımıza güçlü bir ordu olarak katıldılar ve kursta kazandıkları bilgileri 31 Mayıs etkinliğinde kullandılar. Toraks Derneği Genel Sekreteri Prof. Dr. Eyüp Uçan önderliğinde dernek broşürleri ve

afişleri hazırlanarak şubelere dağıtıldı. Ayrıca, dünyada her 8 saniyede bir kişinin öldüğünü simgeleyen ölüm saati bilgisayar programı hazırlanarak arkadaşlarımıza elektronik ortamda gönderildi. Tütün ve Sağlık Çalışma grubu üyeleri 31 Mayıs civarındaki günlerde birçok televizyon programına katıldı. Ancak, asıl heyecan şubelerimizden geldi. Kulak verelim...

Dr. Lütfi Çöplü ve Dr. Metin Özkan ANKARA'dan bildiriyor: 31 Mayıs Sigarasız Bir Dünya Günü nedeniyle 30 Mayıs'ta Merit Altın Otel'i'nde hekim toplantısı yapılmıştır. Toplantıya vali yardımcısı, il sağlık müdürü ve Sağlık Bakanlığı şube müdürü ile 100'e yakın pratisyen hekim ve göğüs hastalıkları klinik sorumluları katılmıştır.

başlat ikonunu tıp fakültesi dekanımız tıkladı. Toplantı sonunda sayacımız 571'i gösteriyordu. Yerel televizyon tarafından panel görüntüleri alındı ve aynı akşam yayımlandı. İki yerel radyo ve TRT'de (Erzurum) programlar yapıldı. İki ulusal gazetenin yerel sayfalarında belirgin biçimde yer aldık.

Dr. Leyla Sağlam ERZURUM'dan bildiriyor: Öncelikle broşür ve afişler, sağlık müdürlüğü ve kliniğimiz elemanları tarafından amacına uygun olarak gerekli birimlere ulaştırıldı. Saatin

Dr. Oğuz Kılınç İZMİR'den bildiriyor: Haftaya, çiraklık eğitim merkezi olarak da hizmet veren bir fabrikada sigara veya sağlık konulu bir konferansla başladık. Fabrika yöneticileri fabrikayı kapatıp bütün işçilerini Osman

Kibar kültür Merkezi'nde topladılar. Basından ATV, Show TV, Reuters yer aldı. Daha sonra bu etkinlik Posta gazetesinde ve ATV ana haber bülteninde yer aldı. 27.05.2003'te TRT FM'de yayınlanan "Aynı Çatı Altında" adlı programa SARS için çağrıldım. Canlı yayınlanan programda SARS'tan toplam 747 kişinin öldüğünü, sigaradan ölen sayının ise 4 milyon olduğunu söyleyince, program sigara programı gibi oldu. 28.05.2003'te İzmir Valiliği, İzmir İl Sağlık Müdürlüğü, Toraks Derneği İzmir Şubesi tarafından düzenlenen "Sigarasız bir dünya" etkin-

liklerinin 5.si çerçevesindeki pratisyen hekim ve hemşirelere yönelik panele katıldım. Bu panelin haberi "SARS'tan daha tehlikeli öldürücü bir hastalık" başlığıyla Milliyet'in Ege ekinde yer aldı. 30.05.2003'te İzmir Atatürk Kültür Merkezi'nde Toraks Derneği İzmir Şubesi, İl Sağlık Müdürlüğü tarafından bir panel düzenlendi. Panel TTB tarafından kredilendirildi ve cumartesi günü panele TRT 2 haberlerde geniş olarak yer verildi. Ayrıca, panel sırasında il sağlık müdürlüğü yetkilileriyle sigara karşıtı etkinliklerin yıl boyu sürmesi konusunda ilke anlaşmasına varıldı. Etkinliklerimizde Toraks Derneği tarafından basılan afiş ve kitapçıklar katılımcılara dağıtıldı.

Dr. Atike Kayık Demir İZMİR'den bildiriyor: Biz de hastanemizde çok yakında "Sigara Bırakma Polikliniği" mizi açıyoruz. 31 Mayıs'ta hastanemizde ve çevre hastanelerde çalışanların çocuklarına hizmet veren kreş ve anaokulumuzun mezuniyet töreni vardı. Bu iki özel günün aynı tarihe gelmesi güzel bir rastlantı oldu. "Eğitim ne kadar erken yaşta başlarsa o kadar verimli olur" düşüncesiyle, çocuklarla bir gösteri hazırladık; daha sonra izleyicilere "Sigarasız Bir Dünya Günü"nü anlattık.

Dr. Mehmet Karadağ BURSA'dan bildiriyor: Toraks Derneği Bursa Şubesi tarafından "31 Mayıs Sigarasız Bir Dünya Günü" ile ilgili olarak hafta başında yerel As TV kanalında canlı yayında, günün anlam ve önemi anlatılmıştır. Hafta boyunca yerel gazetelerde konuyla ilgili haberler yer almıştır. Ayrıca, Bursa Yerel Gündem-21 grubuyla ortak basın toplantısı yapılmıştır. Afiş ve broşürler gerekli şekilde dağıtılmıştır. Hekimlere yönelik panel 30 Mayıs'ta yapılmış, panel öncesi de basın toplantısı düzenlenmiştir.

Dr. Funda Öztuna TRABZON'dan bildiriyor: Gönderdiğiniz afişler ve

broşürler dağıtıldı. Gönderilen kasetler buradaki yerel televizyonlara verildi. 30 Mayıs'ta Dr. Gamze Çan konu ile ilgili yerel televizyonda 2 saatlik bir canlı yayına katıldı. Prof. Dr. Tevfik Özlü 31 Mayıs'ta basın toplantısı yaptı.

Dr. Remzi Karşı SAMSUN'dan bildiriyor: 30 Mayıs saat 10.00'da vali vekili, Toraks Derneği Samsun Şube Başkanı, sağlık müdürü ve Tabip Odası Başkanı tarafından ziyaret edildi. Tüm kurum amirlerininin 4207 sayılı yasayı uygulama konusunda hassasiyet göstermeleri konusunda valiliğin daha etkin çalışması istendi. Ziyaretin ardından valilik makamında basın açıklaması yapıldı. Valilik binasında çalışan personel için bir panel gerçekleştirildi. Aynı gün sağlık ocaklarındaki doktorlar için, Sağlık Müdürlüğü Konferans Salonu'nda panel yapıldı. Sağlık ocaklarına broşür ve afiş gönderildi ve pankart asıldı.

Dr. Cengiz Özge MERSİN'den bildiriyor: Yerel TV kanalında 29 Mayıs'ta 1 saat program yaptık. Aynı program sabah ve akşam saatlerinde iki kez yayınlandı. 30 Mayıs'ta hekim eğitim toplantısı yaptık. Her sağlık ocağına program gönderdik ve afiş astırdık. Gönderdiğiniz ölüm saati programını çalıştırdık. 31 mayıs günü planladığımız gibi standımızı açtık. Standımız oldukça ilgi çekti. Burada sigarayı bı-

"Dünyada, sigaraya bağlı olarak her 8 saniyede bir insanın öldüğünü simgeleyen saatler 31 Mayıs etkinlikleri arasındaydı."

rakmak isteyen birçok insana bilgi ve destek verdik. Broşür dağıttık. Yaptığımız her etkinliği yerel TV'lere duyurduk. Üç gün boyunca ana haber bülteninde 3-4 dk'lık haberler çıktı.

Dr. Öner Dikensoy GAZİANTEP'ten bildiriyor: Haftaya 27 Mayıs'ta bir yerel TV programıyla başladık. 30 Mayıs'ta tüm hekim ve halka duyurulan bir panel düzenledik. Bu tüm yerel yazılı ve görsel basında yer aldı. 31 Mayıs'ta Gaziantep'in en kalabalık alanı olan Demokrasi Meydanı'nda 76 m²'lik bir çadır kurduk. Çadırdaki sabah 08.00'den akşam 18.30'a kadar faaliyet gösterdik. Slayt gösterisi, broşür dağıtımı, eğitim amaçlı anket, CO ölçümü ve bildiklerimizi aktardığımız sohbetler yaptık. Çadıra da tüm yerel basın gelip röportajlar yaptı. Bu da akşam haberlerinde yayınlandı.

Dr. Celal Karlıkaya EDİRNE'den bildiriyor: Gönderilen afiş ve broşürler Keşan'dan Kırklareli'ye kadar Trakya geneline dağıtıldı. Edirne TV'de 3 öğretim üyesinin 1 saatlik katıldığı program yapıldı. Tıp öğrencileri kendi arkadaşlarını uyarmak üzere fakülte içinde stand kurdular: afiş, poster ve broşürlerle arkadaşlarına ulaşmaya ve onları sigara bırakma polikliniğine yönlendirmeye çalıştılar. Edirne içinde ana caddelere büyük pankartlar asıldı.

Toraks Derneği 6. Yıllık Kongresi Yapıldı (23-26 Nisan 2003 Antalya)

Kongrede 126 bilimsel oturum gerçekleştirildi.

Toraks Derneği'nce bu yıl altıncısı düzenlenen Yıllık Toraks Kongresi 23-26 Nisan 2003 tarihlerinde Antalya'da yapıldı. Kongre ilk gün altı ana konuda tam gün süren kurslarla başladı. İzleyen günlerde 126 bilimsel oturum yapıldı. Bu oturumlarda göğüs hastalıkları disiplinin önemli konuları, son gelişmelerle birlikte, konuların uzmanları tarafından üyelere aktarıldı; deneyimler paylaşıldı, akciğer sağlığı ile ilgili ulusal ve küre-

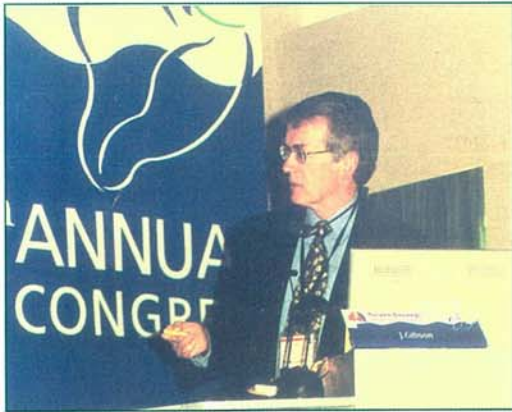
sel sorunlar tartışıldı. Avrupa Solunum Derneği (ERS) ve Amerikan Toraks Derneği'nin (ATS) katkılarının yanı sıra, Balkan, Ortadoğu, Kafkasya ve Orta Asya ülkelerindeki meslektaşlarımızdan da katılımı, bilimsel içeriği zenginleştirdi. Kongreye yurtiçi ve yurtdışından toplam 1652 kişi katıldı ve gönderilen 801 bildiriden 706'sı kabul edildi.

Bildirilerin 212'si Balkanlar, Kafkasya, Ortadoğu, Kuzey

Afrika ve Orta Asya'daki 21 ayırı ülkeden geliyordu. Sabah 7.30'da başlayan oturumlar akşam 19.15'e dek sürdü. Toraks Derneği, ülkemizden 126, ülke dışından 46 araştırmacıya burs vererek, tüm konuşmacı ve oturum başkanlarının ulaşım ve kongre masraflarını ve sosyal programın önemli bir bölümünü üstlenerek, kongrenin en büyük sponsorunun kendisi olduğunu bir kez daha kanıtladı. Ayrıca kongrede, 22 ilaç ve tıbbi cihaz firması ile 5 tıbbi kitabevi ürün tanıtımı yapma olanağı buldu. 25 Nisan sabahı saat 7.00'de her kongrede geleneksel olarak düzenlenen sağlıklı yaşam için koşu ve yürüyüş etkinliği gerçekleştirildi.

Bilimsel Program

Kongre programında 264 Türk ile 16 Avrupa ve Amerika'dan gelen biliminsanı görev aldı. O tarihte sürmekte olan Irak Savaşı nedeniyle Avrupa ve ABD'den

Kongreye ERS Başkanı Prof. Dr. John Gibson da katıldı.

ve bölge ülkelerinden gelecek biliminsanları ve delegelerin yarısı programlarını iptal ederek kongremize katılmadı. Ancak, bu bilimsel programın akışında önemli bir aksamaya yol açmadı. Bu oturumlar ülkemiz biliminsanları tarafında başarı ile dolduruldu. Bilimsel programda hem ülkemizin hem bölgemizin ve hem de dünyanın önde gelen sağlık sorunları tartışıldı. Tüberkülozdaki son durum, sigara içimine bağlı hastalıkları, akciğer kanserinde ulusal tedavi uzlaşmaları, ülkemizde ve bölgemizde astım hastalığı, çocuktan erişkinliğe akciğer hastalıkları,

pnömoniler, SARS ve Türkiye, uykuda solunum bozuklukları, mesleki ve çevresel akciğer hastalıkları, öksürükte son gelişmeler gibi konular kongrenin bilimsel programında ağırlıklı olarak yer almaktaydı. Ayrıca yeni uzmanlık tüzüğü, adli tıp ile ilgili sorunlar, Göğüs Hastalıkları Yeterlilik Kurulu ve sınavı, asistan ve uzman hekimlerin sorunları, basınla ilişkiler de program kapsamı içindeydi.

Ödüller

BCG ve Koruyucu Tedavi konulu yuvarlak masa, Prof. Dr. Ayhan Göçmen onuruna düzen-

lendi. Bu oturum sırasında, dinleyicilere Prof. Göçmen'in özgeçmişi anlatıldı ve kendisine onur plaketi sunuldu.

Kongrede bildiri sunumları olan araştırmacılar jüri tarafından değerlendirilerek çeşitli kategorilerde ödüller kazandı. "Toraks Derneği 2003 Yılı Genç Araştırmacı Ödülü" Ankara Tıp Fakültesi'nden Doç. Dr. Gülfem Çelik'e verildi.

Göğüs hastalıkları alanında son bir yıl içinde uluslararası saygın dergilerde yayımlanmış olan makalelere verilen "Toraks Derneği 2003 Yılı Yurtdışı Yayın Ödülü" birinciliğini "Malign mesothelioma due to environmental exposure to asbestos" (Selma Metintaş, Muzaffer Metintaş, İrfan Uçkun, Ülkü Öner) isimli araştırma kazandı. İkincilik ödülü, "Pattern of lung cancer in Turkey" (Toraks Derneği Akciğer ve Plevra Maligniteleri Çalışma Grubu) isimli makaleye, üçüncülük ödülü ise, "Apricot sulphurization: an occupation that induces an asthma like syndrome in agricultural environment" (N. Köksal, Canan Hasanoğlu, Münire Gökırmak, Zeki Yıldırım, Ahmet Gültek) isimli çalışmaya verildi.

"Toraks Derneği 6. Yıllık Kongresi Sözel Sunum Ödülü"nü "Ankara 2 no.lu VSD'de tüberküloz tanısıyla izlenen 1649 hastanın bakteriyolojik tanı konma ve rezistans oranları" (İlknur Kuzuca Genç) isimli çalışma kazandı. İkincilik ödülünü "İstanbul dispanserlerinde 1998-2000 yıllarında tedaviye alınan akciğer tüberküloz has-

*Soldan sağa:
Fas temsilcisi
Dr. Mohammed Boizid
Tiali, Tunus Toraks
Derneği Başkanı
Dr. Ali Ben Kheder,
Arap Toraks Derneği
Genel Sekreteri ve
Ürdün Temsilcisi
Addullah Al-Qudah.*

*Bir kongre hatırası:
Dr. Mustafa Yüksel,
Dr. Lütfü Çöplü,
Dr. Richard Light,
Dr. Oğuz Kılıç.*

*Toraks Derneği
2003 Yılı Genç
Araştırmacı
Ödülü'nü Doç. Dr.
Gülfem Çelik
kazandı.*

talarında mikroskopik muayene ve yayma pozitif olguların tedavi sonuçları” (Zeki Kılıçarslan, Filiz Öztürk, Nesrin Sarımurat, Emel Çağlar, Ahmet Erem) isimli araştırma kazandı. Üçüncülük ödülü ise “Sağlıklı sigara içmeyen, sağlıklı sigara içen olgular ile astım ve KOAH olgularında adenozin 5-monofosfat bronş provokasyon testi” (Aslı Toros, Zeynep Aytemur Solak, Münevver Erdinç, Ali Kokulu- dağ) isimli çalışmaya verildi.

“Toraks Derneği 6. Yıllık Kongresi Tartışmalı Poster Ödülü” birincisi “Astım ağırlığı atak ağırlığının belirleyicisi

olabilir mi?” (İpek Kıvılcım Oğuzülgen, Haluk Türkteş, Sema Muallaoglu) isimli çalışmadır. İkincilik ödülü “Alt solunum yolu enfeksiyonları ile oluşan solunum yetmezliğinde solunumsal virüslerin rolü” (Ayşegül Baysak Alpaydın, Candan Çiçek, Oben Bıyıklı, Berna Yıldırım, Feza Bacakoğlu, Altınay Bilgiç) isimli çalışmaya verildi. Üçüncülük ödülünü ise “Solunumsal yoğun bakım ünitesinde mortaliteyi etkileyen faktörlerin değerlendirilmesi” (Ahmet Ursavaş, Ercüment Ege, Eser Gürdal, Melek Atabey, Funda Çoşkun, Feride Yıldız, Sevgi

*Oturum
tartışmalarına genç
doktorların katılımı
gurur ve heyecan
vericiydi.*

Ahyan, Nihat Özyardımcı) isimli çalışma kazandı.

“Toraks Derneği 6. Yıllık Kongresi Poster Sunum Ödülü” birinciliğini “Evde yapılan poligrafik uyku çalışmaları” (Cengiz Şen, Çağlar Çuhadaroğlu, Levent Karasulu, Baykal Tülek, Zeki Kılıçarslan) isimli araştırma, ikincilik ödülünü “KOAH hastalığına sekonder pulmoner hipertansiyonun değerlendirilmesinde ekokardiyografinin rolü” (Mukadder Çalikoğlu, Necdet Akkuş, Cengiz Özge, Emel Sarıtaş, Arzu Kanık) isimli çalışma, üçüncülük ödülünü ise “KOAH’lı hastalarda ipratropium bromür ile ipratropium-salbutamol kombinasyonunun göz içi basıncı üzerine etkilerinin karşılaştırılması” (Gamze Türker, Selim Doğanay, Şemsi Kalkan, Mehmet Borazan, Mine Kaya) isimli araştırma kazandı.

Bildiri Konuları

Tartışılan 706 bildirinin içinde çok ilginç araştırmalar mevcuttu. Ankara’da ilkökul çocuklarında yapılan bir araştırmada düzenli süt içmenin astım için koruyucu olduğu gösterildi. Gaziantep’teki biber işkolunda çalışanlarda astım riski artmaktaydı. Ülke genelinde birçok dispanserden tüberküloz ile ilgili ilginç gözlemler ve ilaç direnç sonuçları bildirildi. Akciğer damarlarındaki tıkanıklıklar, hidatik kist hastalığı tedavisinde yeni yöntemler, bronkoskopik uygulamada yeni girişimsel metotlar, ülkemiz ve bölgemizin çeşitli yerlerinde pnömoni etkenleri, akciğer kanserinde tıbbi ve

cerrahi tedavi sonuçları, acil servislerdeki akciğer hastalıklarının dağılımı, KOAH hastalığının birçok yönü, bazı illerimizdeki çeşitli hastalıkların dağılımı ile ilgili araştırmalar, bu alanda akla gelenlerdir.

Eşzamanlı Etkinlikler

Kongre ile eşzamanlı olarak 24 ve 25 Nisan tarihlerinde Cumhuriyet Meydanı'nda, Toraks Derneği ve Antalya Büyükşehir Belediyesi ortak halk eğitim çadırı açılarak, halka ücretsiz broşür dağıtıldı ve ücretsiz solunum fonksiyon testleri yapıldı. Halkın büyük ilgi gösterdiği bu çadırda sürekli olarak kuyruklar oluştu. 25 Nisan'da Antalya'daki tüm birinci basamak pratisyen hekimleri Antalya Sağlık Müdürlüğü ile ortak olarak bir günlük yoğun göğüs hastalıkları kursuna tabi tutuldular.

Avrasya Hareketi

Kongrenin bir diğer önemli sonucu da, bölge ülkeleriyle yapılan görüşmelerde bundan böyle birlikte hareket etmenin öneminin herkes tarafından kabul edilmesidir. Avrasya hareketi olarak adlandırılacak bu girişimde, bundan sonraki tüm bilimsel etkinliklerin birlikte düzenlenmesi, derneklerin ortak üyelik sistemini kabulü gibi konular tartışıldı. Bu hareketin merkezi ve organizasyonu için adresin Ankara'daki Toraks Derneği Genel Merkezi olması kabul edildi.

Kongre Değerlendirme Anketinin Sonuçları

Her yıl olduğu gibi bu yıl da kongrenin son günü, rastgele seçilen toplam 188 kişiye kongreye ilişkin değerlendirmelerini öğrenmek amacıyla anket yapıldı. Ankete katılanların %80'i göğüs

hastalıkları uzmanı, %6'sı göğüs cerrahı, %14'ü ise diğer uzmanlık dallarındandı. Kongre, bu katılımcılar tarafından %56 oranında ortalamanın üstü, %26 oranında mükemmel, %15 oranında ortalamanın altı, %2 oranında ise kötü olarak değerlendirildi. "Bu kongre klinik pratiğinize değişiklik kattı mı?" sorusuna %98 oranında "evet", %2 oranında "hayır" yanıtı verildi. Bütün katılımcıların %100 mükemmel olduğu konusunda hemfikir oldukları noktalar, ilaç endüstrisinin varlığının kabul edilebilir ölçülerde olduğu ve her gece düzenlenmiş olan ve birçok beğeniye hitap edebilen düzeyli sanat etkinlikleriydi.

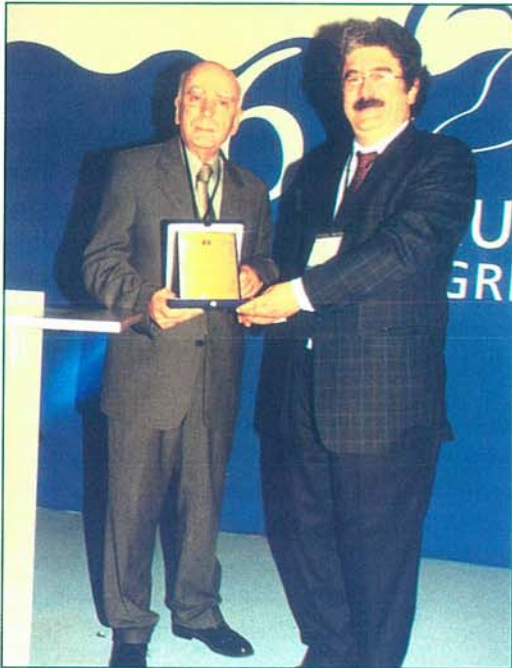
Bu anketten elde edilen olumlu veriler bizleri mutlu etti, tüm yorgunluklarımızı unutturdu, gelecekteki çalışmalarımız için güç ve şevk verdi. Ancak, yerinde yapılmış yapıcı eleştiriler bizleri daha çok düşündürdü, daha iyiyi yapmak konusunda uyardı, yönlendirdi. İşte, Toraks Derneği'nin her yıl düzenlediği kongrelerinin daima bir öncekinden daha iyi olmasının nedeni ve daha iyi olacağının garantisi de bu anlayıştır.

Toraks Derneği'nin 28 Nisan-1 Mayıs 2004 tarihleri arasında bir kez daha Antalya'da yapılacak olan 7. Yıllık Kongresi'nde buluşmak üzere...

Prof. Dr. A. Fuat Kalyoncu
Kongre Başkanı

Prof. Dr. H. Gül Öngen
Kongre Bilimsel Komite Başkanı

Prof. Dr. Toros Selçuk
Kongre Sekreteri

Prof. Dr. Ayhan Göçmen'e onur plaketi verildi.

Toraks Derneği Yayınlarının Editör, Editör Yardımcıları ve Yayın Kurulları Değişti

Toraks Derneği yayınlarının yeni editörleri, Aday Önerme Komitesi'nin önerileri doğrultusunda Merkez Yönetim Kurulu tarafından belirlendi. Daha sonra yeni editörler ve Merkez Yönetim Kurulu, her bir yayının editör yardımcıları ve yayın kurullarını oluşturdu. Nisan 2003 tarihinde görev değişiklikleri tamamlanarak, yeni yayın kurulları çalışmalarına başladı. Toraks Derneği yayınlarının yeni yayın kurulları ve yazışma adresleri aşağıdadır. Bu üyelerimize çalışmalarında başarılar diliyoruz.

Toraks Dergisi

Editörler: Prof. Dr. Lütfü Çöplü,
Prof. Dr. Toros Selçuk
Yardımcı Editörler: Doç. Dr.
Fusun Öner Eyüboğlu, Doç. Dr.
Adnan Yılmaz, Uz. Dr. İpek
Kıvılcım Oğuzülgen

Yayın Kurulu: Prof. Dr. Nurhayat
Yıldırım, Prof. Dr. Mustafa Yüksel,
Prof. Dr. Arzu Mirici,
Prof. Dr. Özlem Özdemir
Kumbasar, Doç. Dr. Mehmet Polatlı
Yazışma Adresi: Prof. Dr. Lütfü Çöplü

Toraks Derneği Genel Merkezi
Turan Güneş Bulvarı, Koyunlu
Sitesi No: 175/19,
Oran-Ankara
Tel: 0 312 305 15 31-305 14 41
E-posta: lcoplu@hacettepe.edu.tr

Turkish Respiratory Journal

Editörler: Prof. Dr. Abdullah
Sayiner, Prof. Dr. Arzu Yorgancıoğlu
Yardımcı Editörler: Prof. Dr. Oya
İtil, Doç. Dr. Tuncay Göksel,
Doç. Dr. Sait Karakurt
Yayın Kurulu: Prof. Dr. Turgay

Çelikel, Doç. Dr. Kemal Tahaoğlu,
Doç. Dr. Deniz Doğru, Doç. Dr.
Rifat Özacar, Doç. Dr. Sevim
Bavbek, Dr. Sevda Özdoğan
Yazışma Adresi: Prof. Dr. Abdullah
Sayiner

Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Göğüs
Hastalıkları ve Tüberküloz Anabilim
Dalı, Bornova, İzmir
Tel: 0 232 388 14 23
E-posta: asayiner@med.ege.edu.tr

Toraks Bülteni

Editörler: Prof. Dr. Haluk Türктаş,
Doç. Dr. Serir Aktoğu Özkan
Yayın Kurulu: Doç. Dr. Sedat
Altın, Doç. Dr. Sinan Erginel,
Doç. Dr. Hasan Bayram, Yard. Doç.
Dr. Gürsel Çok, Yard. Doç. Dr. Akın

Kaya, Yard. Doç. Dr. Serhat Fındık,
Yard. Doç. Dr. Hasan Kaynar, Yard.
Doç. Dr. Dane Ediger, Yard. Doç.
Dr. Fikret Kanat, Dr. İsmail Hanta
Yazışma Adresi: Doç. Dr. Serir
Aktoğu Özkan

İzmir Göğüs Hastalıkları ve
Cerrahisi Eğitim ve Araştırma
Hastanesi, Yenişehir 35110, İzmir
Tel: 0 232 433 33 33/413-335
Faks: 0 232 458 72 62
E-posta: serirakto@ttnet.net.tr

Toraks Eğitim Serisi

Editörler: Prof. Dr. Muzaffer Metintaş,
Prof. Dr. Mecit Süerdem
Yardımcı Editörler: Doç. Dr. Esin
Tuncay, Doç. Dr. Sinan Erginel,
Doç. Dr. Öznur Akkoca
Yayın Kurulu: Prof. Dr. Gazanfer
Aksakoğlu, Prof. Dr. Metin Görgüner,
Doç. Dr. Celal Karlıkaya,

Yard. Doç. Dr. Tansu Ulukavak Çiftçi,
Yard. Doç. Dr. Tuğrul Erbaydar
Yazışma Adresi: Prof. Dr. Muzaffer
Metintaş Osmangazi Üniversitesi Tıp
Fakültesi Göğüs Hastalıkları Anabilim
Dalı, Eskişehir
Tel: 0222 239 29 79
E-posta: metintas@ada.net.tr

Prof. Dr. Mecit Süerdem
Selçuk Üniversitesi Meram Tıp
Fakültesi Göğüs Hastalıkları Anabilim
Dalı, Konya
Tel: 0 332 323 26 00
E-posta: msuerdem@ttnet.net.tr

Toraks Kitapları

Editörler: Prof. Dr. Berrin Ceyhan,
Prof. Dr. Levent Tabak
Yardımcı Editörler: Prof. Dr. Tefvik
Özlu, Doç. Dr. Esra Kunt Uzaslan,
Yard. Doç. Dr. Çağlar Çuhadaroğlu
Yayın Kurulu: Prof. Dr. Mustafa
Özesmi, Prof. Dr. Adil Zamani, Prof.
Dr. Recep Işık, Doç. Dr. Serpil Dizbay

Sak, Yard. Doç. Dr. Oğuz Uzun
Yazışma Adresi: Prof. Dr. Levent
Tabak
İstanbul Üniversitesi Çapa Tıp
Fakültesi, Göğüs Hastalıkları
Anabilim Dalı, Çapa 34390, İstanbul
Tel: 0 212 533 43 64
E-posta: tabakl@ixir.com

Prof. Dr. Berrin Ceyhan
Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi
Hastanesi
Göğüs Hastalıkları Anabilim Dalı,
Altunizade-İstanbul
Tel: 0 216 3262162
E-posta: bbcey@superonline.com

Toraks Derneği Çalışma Gruplarının Yürütme Kurulları Değişti

Toraks Derneği çalışma gruplarının yedi kişiden oluşan yeni yürütme kurulları 12 Temmuz 2003 tarihinde Ankara Dedeman Oteli'nde toplandı. Bu toplantıya katılan yürütme kurulu üyeleri, yeni başkan ve sekreterlerini seçti. Aynı zamanda 7. kongrenin bilimsel programının çalışmaları başlatıldı. Yeni dönem için çalışma programları oluşturulup, daha sonra yapılan ortak toplantıda çalışma gruplarının faaliyet raporları tartışıldı.

Akciğer Patolojisi Çalışma Grubu

Yürütme Kurulu: Prof. Dr. Büge
Öz (Başkan), Doç. Dr. Pınar Fırat
(Sekreter), Prof. Dr. Aydanur Kargı,
Doç. Dr. Kemal Bakır, Uz. Dr. Nur
Büyükpınarbaşılı, Uz. Dr. Yetkin

Ağaçkiran, Uz. Dr. Nalan Ayyürek
Yazışma Adresi: Prof. Dr. Büge Öz
İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp
Fakültesi Patoloji Anabilim Dalı,
İstanbul

Tel: 0 212 586 15 51
Faks: 0 212 232 38 68
E-posta: bugez@hotmail.com

Astım Çalışma Grubu

Astım Çalışma Grubu Yürütme Kurulu

Yürütme Kurulu: Prof. Dr. Fuat Kalyoncu (Başkan), Prof. Dr. Bilun Gemicioğlu (Sekreter), Prof. Dr. Arzu Yorgancıoğlu, Doç. Dr. Dilşad Mungan, Doç. Dr. Füsün Yıldız,

Uz. Dr. İpek Kıvılcım Oğuzülgen, Yard. Doç. Dr. Emel Harmancı
Yazışma Adresi: Prof. Dr. Fuat Kalyoncu Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi Göğüs Hastalıkları ve Tüberküloz Anabilim Dalı, Ankara
Tel: 0 312 305 15 31
E-posta: kalyon@ada.net.tr

Akciğer ve Plevra Maligniteleri Çalışma Grubu

Yürütme Kurulu: Prof. Dr. İsmail Savaş (Başkan), Doç. Dr. Tuncay Göksel (Sekreter), Prof. Dr. Mehmet Karadağ, Doç. Dr. Adnan Yılmaz, Doç. Dr. Meltem Tor, Doç. Dr. Metin

Görgüner, Doç. Dr. Pınar Çelik
Yazışma Adresi: Prof. Dr. İsmail Savaş
Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Göğüs Hastalıkları Anabilim Dalı,

Cebeci, Ankara
Tel: 0 312 319 00 27
Faks: 0 312 319 00 46
E-posta: savas@medicine.ankara.edu.tr

Çevresel ve Mesleki Akciğer Hastalıkları Çalışma Grubu

Çevresel ve Mesleki Akciğer Hastalıkları Çalışma Grubu Yürütme Kurulu

Yürütme Kurulu: Prof. Dr. Arif Çımrın (Başkan), Doç. Dr. Fatma Fişekçi (Sekreter), Prof. Dr. Mustafa Özesmi, Prof. Dr. Recep Işık, Doç. Dr. Hakan Günen, Doç. Dr. Abdurrahman Şenyiğit,

Doç. Dr. Çiğdem Biber
Yazışma Adresi: Prof. Dr. Arif Çımrın Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Göğüs Hastalıkları Anabilim Dalı, İnciraltı, İzmir
Tel: 0 232 412 38 03
Faks: 0 232 279 26 25
E-posta: acimrin@deu.edu.tr

Göğüs Cerrahisi Çalışma Grubu

Yürütme Kurulu: Prof. Dr. Mustafa Yüksel (Başkan), Yard. Doç. Dr. Akın Balcı (Sekreter), Prof. Dr. Ahmet Başoğlu, Prof. Dr. Levent Elbeyli,

Doç. Dr. Cemal Özçelik, Yard. Doç. Dr. İlhan İnci, Uz. Dr. Adnan Sayar
Yazışma Adresi: Prof. Dr. Mustafa Yüksel
Marmara Üniversitesi Hastanesi,

Altunizade, İstanbul
Tel: 0 216 325 91 33
Cep: 0 532 253 05 34
Faks: 0 216 325 24 26
E-posta: myuksel@marmara.edu.tr

Klinik Sorunlar Çalışma Grubu

Yürütme Kurulu: Prof. Dr. Özlem Özdemir Kumbasar (Başkan), Uz. Dr. Enver Yalnız (Sekreter), Prof. Dr. Levent Tabak, Doç. Dr. Serir Aktoğu Özkan,

Yard. Doç. Dr. Gökhan Çelik, Uz. Dr. Gülfer Okumuş, Uz. Dr. Benan Müsellim
Yazışma Adresi: Prof. Dr. Özlem Özdemir Kumbasar

Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Göğüs Hastalıkları ve Tüberküloz Anabilim Dalı, Dikimevi, Ankara
Tel: 0 312 319 00 27
Faks: 0 312 466 91 67

KOAH Çalışma Grubu

Yürütme Kurulu: Prof. Dr. Ali Kocabaş (Başkan), Yard. Doç. Dr. Arzu Balkan (Sekreter), Prof. Dr. Ertürk Erdiñç, Prof. Dr. Nurhayat Yıldırım,

Yard. Doç. Dr. Öner Dikensoy, Uz. Dr. Esen Kıyan, Uz. Dr. Nurdan Köktürk

Yazışma Adresi: Prof. Dr. Ali Kocabaş
Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi

Göğüs Hastalıkları Anabilim Dalı,
Balcalı, Adana
Tel/Faks: 0 322 338 64 31
E-posta: kocabasa@superonline.com
akocabas@mail.cu.edu.tr

Pediyatrik Akciğer Hastalıkları Çalışma Grubu

*Pediyatrik Akciğer Hastalıkları
Çalışma Grubu Yürütme Kurulu*

Yürütme Kurulu: Doç. Dr. Fazilet Karakoç (Başkan), Uz. Dr. Ebru Yalçın (Sekreter), Prof. Dr. Uğur Özçelik, Prof. Dr. Ayten Uyan, Doç. Dr. Hasan Yüksel, Uz. Dr. Refika Ersu, Uz. Dr. Arif Kut

Yazışma Adresi: Doç. Dr. Fazilet Karakoç
Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi
Hastanesi Çocuk Göğüs Hastalıkları Anabilim Dalı, Altunizade, İstanbul
Tel: 0 216 326 65 51;
Faks: 0 216 325 72 17
E-posta: fazilet@mailcity.com

Solunum Sistemi İnfeksiyonları Çalışma Grubu

*Solunum Sistemi İnfeksiyonları
Çalışma Grubu Yürütme Kurulu*

Yürütme Kurulu: Prof. Dr. Tevfik Özlü (Başkan), Doç. Dr. Osman Nuri Hatipoğlu (Sekreter), Doç. Dr. Oğuz Kılınç, Doç. Dr. Esin Tuncay, Yard. Doç. Dr. Ayşın Şakar,

Yard. Doç. Dr. Aykut Çilli,
Yard. Doç. Dr. Erhan Tabakoğlu
Yazışma Adresi: Prof. Dr. Tevfik Özlü
KTÜ Tıp Fakültesi Göğüs Hastalıkları Anabilim Dalı, Trabzon
Tel: 0 532 474 14 18
E-posta: tozlu@meds.ktu.edu.tr

Solunum Yetmezliği Çalışma Grubu

Yürütme Kurulu: Prof. Dr. Turgay Çelikel (Başkan), Doç. Dr. Gül Gürsel (Sekreter), Doç. Dr. Sait Karakurt, Yard. Doç. Dr. Murat

Sungur, Yard. Doç. Dr. İrfan Uçkun, Uz. Dr. Akın Kaya, Uz. Dr. Özlem Gürkan

Yazışma Adresi: Prof. Dr. Turgay

Çelikel, Marmara Üniversitesi Hastanesi Altunizade, İstanbul
Tel: 0 216 326 75 53
E-posta: turege@superonline.com

Tanı Yöntemleri Çalışma Grubu

Yürütme Kurulu: Prof. Dr. Adil Zamani (Başkan), Uz. Dr. Osman Elbek (Sekreter), Prof. Dr. Toros Selçuk, Doç. Dr. Sadık Ardıç, Doç.

Dr. Füsün Eyüboğlu, Uz. Dr. Erdoğan Çetinkaya, Uz. Dr. Nesrin Kırıl
Yazışma Adresi: Prof. Dr. Adil Zamani
Selçuk Üniversitesi Meram Tıp

Fakültesi Göğüs Hastalıkları
Anabilim Dalı, Konya
Tel: 0 332 323 10 48
E-posta: adzamani@hotmail.com

Tüberküloz Çalışma Grubu

Yürütme Kurulu: Prof. Dr. Eyüp Sabri Uçan (Başkan), Doç. Dr. Haluk C. Çalışır (Sekreter), Doç. Dr. Şeref Özkara, Doç. Dr. Tülin Sevim, Uz. Dr. Özlem Tümer, Uz. Dr. Onur

Fevzi Erer, Uz. Dr. Seren Arpaz
Yazışma Adresi: Prof. Dr. Eyüp Sabri Uçan
Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Göğüs Hastalıkları

Anabilim Dalı, İnciraltı, İzmir
Tel: 0 232 0259 51 52
Faks: 0 232 259 51 52
E-posta: eyupucan@deu.edu.tr

Tütün ve Sağlık Çalışma Grubu

Yürütme Kurulu: Doç. Dr. Esra Kunt Uzaslan (Başkan), Uz. Dr. Osman Örsel (Sekreter), Doç. Dr. Tunçalp Demir, Doç. Dr. Celal Karlıkaya, Yard. Doç. Dr. Metin

Özkan, Uz. Dr. Zeynep Aytemur Solak, Uz. Dr. Funda Öztuna
Yazışma Adresi: Doç. Dr. Esra Kunt Uzaslan
Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Göğüs Hastalıkları

Anabilim Dalı, Görükle, Bursa
Tel: 0 224 442 84 00/1103
Faks: 0 224 442 81 49
E-posta: esrauz@uludag.edu.tr

Uyku Bozuklukları Çalışma Grubu

Yürütme Kurulu: Prof. Dr. Oğuz Köktürk (Başkan), Uz. Dr. Bülent Çiftçi (Sekreter), Prof. Dr. Oya İtil, Yard. Doç. Dr. Remzi Altın, Uz. Dr. Levent Karasulu, Uz. Dr. Çağlar

Çuhadaroğlu, Uz. Dr. Hikmet Fırat
Yazışma Adresi: Prof. Dr. Oğuz Köktürk
Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi Göğüs Hastalıkları

Anabilim Dalı, Beşevler, Ankara
Tel: 0 312 214 10 00-6119
E-posta: okokturk@superonline.com

► 4. Toraks Derneği-Endüstri Toplantısı Yapıldı

Dördüncü Toraks Derneği-Endüstri Toplantısı 10 Ekim 2003 tarihinde İstanbul'da, Ceylan Intercontinental Otel'de yapılmıştır. Toraks Derneği'nin bu yıl sonuna kadar ve önümüzdeki yıl yapacağı etkinliklerin tanıtıldığı bu toplantıda, ulusal akciğer sağlığı alanındaki sorunlarımız tartışılmıştır.

Toraks Derneği Tüberküloz ve Kontrolü Sempozyumu Yapıldı

Tüberküloz ve Kontrolü Sempozyumu 13-15 Kasım 2003 tarihinde İstanbul'da yapıldı.

'Tüberküloz ve Kontrolü Sempozyumu, 13-15 Kasım 2003 tarihleri arasında İstanbul Lütfi Kırdar Uluslararası Kongre ve Sergi Sarayı'nda 440 hekimin katılımıyla gerçekleştirilmiştir. Sempozyuma birçok uluslararası bilim insanı ve temsilci katılmıştır. Bunlar arasında İngiltere'den D. Mitchison, Dünya Sağlık Örgütü Stop TB Bölümü'nden D. Maher ve A. Laszlo, Dünya Sağlık Örgütü Balkanlar Tüberküloz Kontrolü Dairesi Tıbbi Sorumlusu L. Ditiu, IUATLD'den P. Fujiwara, Hollanda Kraliyet Tüberküloz Birliği'nden (KNCV) J. Veen'in yanı sıra, Bosna-Hersek, Makedonya, Macaristan, Bulgaristan, Yunanistan, Gürcistan, Sırbistan-Karadağ, Tunus ve Fas Bölge Temsilcileri yer almaktadır. Bun-

Sempozyuma Londra St. George Hastanesi Tıp Okulu'ndan D. Mitchison da katıldı.

dan başka, sempozyuma katılan konuşmacı ve oturum başkanları arasında Sağlık Bakanlığı Verem Savaş Daire Başkanı E. Kibaroğlu, Türkiye Ulusal Verem Savaşı Dernekleri Federasyonu Başkanı F. Koçoğlu, Türk Tabipleri Birliği Merkez Konseyi Başkanı F. Sayek, Adalet ve Kalkınma Partisi Bingöl Milletvekili, TBMM Sağlık Komisyonu Başkanı Mahfuz Güler, Cumhuriyet Halk Partisi Denizli Milletvekili Mehmet Neşşar, Adalet ve Kalkınma Partisi Balıkesir Milletvekili Turan Çömez de bulunmaktadır. Sempozyumun son gününde, Türkiye'de tüberküloz kontrolünde yaşanan sorunlar ve çözümleri tartışılmış ve Toraks Derneği Ulusal Tüberküloz Kontrol Programı sunulmuştur.

Tıpta Uzmanlık Tüzüğü İptal Edildi

Düzenlemeler Hakkında Ön Bilgi

1. Tıpta Uzmanlık Tüzüğü 19.06.2002 gün ve 24790 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiş ve 37. maddesi ile Bakanlar Kurulu’nun 05.04.1973 tarih ve 7/6229 sayılı kararı ile yürürlüğe konulan Tababet Uzmanlık Tüzüğü’nü yürürlükten kaldırmıştır. 36. maddesinde ise Tıpta Uzmanlık

Yönetmeliği adı altında Tüzüğün yürürlüğe girmesinden itibaren en geç altı ay içinde bir yönetmeliğin hazırlanıp yürürlüğe konulacağı belirtilmiştir.

2. Bakanlar Kurulu’nun 05.04.1973 tarih ve 7/6229 sayılı kararı ile yürürlüğe konulan Tababet Uzmanlık Tüzüğü’ne dayalı olarak

22.05.1974 gün ve 14893 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe konulan Tababet Uzmanlık Yönetmeliği halen yürürlüktedir. Tababet Uzmanlık Yönetmeliği’nde en son 28.04.2001 gün ve 24386 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe konulan hükümlerle değişiklik yapılmıştır.

Tıpta Uzmanlık Tüzüğü ile İlgili Yargı Kararları

Tıpta Uzmanlık Tüzüğü ile ilgili, Türk Tabipleri Birliği, Türk Diş Hekimleri Birliği, asistanlar, uzmanlık dernekleri, hekimler ve diş hekimleri tarafından çok sayıda iptal davası açılmıştır. Bu davalar Danıştay 8. Dairesi’nde görülmektedir. Tarafımdan haberdar olunan Tüzük hükümlerine ilişkin yürütmeyi durdurma kararları şunlardır.

➤ Tüzüğün geçici 1. maddesinin 2. fıkrası ile 2. maddesinin 3. fıkrasında yer alan “ancak kaldırılan veya bir uzmanlık dalı iken ayrılan uzmanlık dallarında sınavı kazanıp da başlamamış olanlar hakkında ikinci fıkra hükmü uygulanır” ibaresi hakkında Danıştay 8. Dairesi tarafından 15.01.2003 gün ve 2002/3487 sayılı karar ile yürütmeyi durdurma kararı verilmiştir.

➤ Geçici 2. maddenin 3. fıkrasında

yer alan “Bu Tüzüğün yürürlüğe girdiği tarihten önce asistanlık sınavını kazanıp da fiilen asistanlığa başlamamış olanlar, bu Tüzük hükümlerine tabidir” ibaresinin ise, itiraz üzerine Danıştay İdari Dava Dairelerinin 7.2.2003 gün ve 2002/1030 sayılı kararı ile yürütmesi durdurulmuştur.

➤ Tüzüğün 4. maddesinde yer alan “ve uzmanlıkla ilgili tıbbi faaliyette bulunamazlar” ibaresi ile ilgili olarak ise, yine Danıştay 8. Dairesi tarafından, 2002/3488 sayılı karar ile yürütmeyi durdurma kararı verilmiştir.

➤ Tüzüğün 5. maddesinin, 6. maddesinin, 11. maddesinin, 22. maddesinin 2. bendinde yer alan “Tıpta Uzmanlık Kurulunca” ibaresinin ve 28. maddesinin 2. bendinin ve geçici 6. maddesinin, 09.04.2003 gün ve 2002/

3784 sayılı karar ile yürütmesinin durdurulmasına karar verilmiştir. Bu kararda geçici 6. madde hariç diğer maddelerle ilgili yürütmeyi durdurma kararı, Tıpta Uzmanlık Kurulu’nun sürekli kurullardan olduğu ve 3046 sayılı Yasa uyarınca bakanlıkların kuracakları sürekli kurulların oluşumu ve yetkilerinin Yasa ile düzenlenmesi gerektiği ve Tıpta Uzmanlık Kurulu hakkında yasal bir düzenleme bulunmadığı gerekçesi ile verilmiştir.

TTB/Av. Ziynet Özçelik

SON GELİŞME

Yeni Uzmanlık Tüzüğü taslağı yayımlandı.

Bakınız:

www.saglik.gov.tr

Türk Göğüs Hastalıkları Yeterlilik Kurulu'ndan

Türk Göğüs Hastalıkları Yeterlilik Kurulu

İkinci Olağan Genel Kurulu

Türk Göğüs Hastalıkları Yeterlilik Kurulu ikinci olağan Genel Kurulu, 24 Nisan 2003 tarihinde, Toraks Derneği 6. Yıllık Kongresi'nde toplanmıştır. Genel kurula yeterlilik belgesi olan 105 hekim katılmıştır. Bir önceki dönemin çalışma raporunun sunulmasından sonra, Yeterlilik Kurulu İç Yönergesi'nin aksayan bazı maddelerinin değiştirilmesi ve yeni maddelerin eklenmesi önerisi görüşülmüş ve aşağıdaki değişikliklerin yapılması oy birliği ile kabul edilmiştir.

Eklenen maddeler:

1. Üst üste iki kez mazeretsiz olarak toplantıya katılmayan Yürütme Kurulu, Denetleme Kurulu, Sınav Komisyonu, Eğitim Kurumları ve Programları Değerlendirme Komisyonu üyesinin üyeliği düşer.
2. Dernekler tarafından Yürütme Kurulu ve Komisyonlara atanan üyeler Yeterlilik Yürütme Kurulu onayı olmaksızın dernekler tarafından görevden alınmaz.
3. Dernekler tarafından Yürütme Kurulu ve Komisyonlar'a atanan üyelerin kendi isteği ve Yeterlilik Yürütme Kurulu onayı ile ayrılması durumunda, dernekler aynı pozisyona tekrar yeni bir üye atar.

Değiştirilen madde:

1. "Sınav Komisyonu'nun görev süresi 4 yıldır" maddesindeki ibare, "2 yıldır" olarak değiştirilmiştir. Ayrıca, genel kurulda yürütme ve de-

netleme kurulları seçimi yapılmış, yeni yürütme ve denetleme kurulları aşağıdaki isimlerden oluşmuştur:

Yürütme Kurulu: Prof. Dr. Ülkü Bayındır (Başkan), Prof. Dr. Müzeyyen Erk (Başkan Yardımcısı), Prof. Dr. Haluk Türktaş (Genel Sekreter), Doç. Dr. Yurdanur Erdoğan (Muhasip), Doç. Dr. Sadık Ardıç (Üye), Prof. Dr. Orhan Arseven (Üye), Prof. Dr. Hayati Bilgiç (Üye), Prof. Dr. Ali Kocabaş (Üye), Şef Dr. Ayşe Özsöz (Üye), Prof. Dr. Mustafa Yaman (Üye), Doç. Dr. Veysel Yılmaz (Üye).

Denetleme ve Danışma Kurulu: Prof. Dr. Numan Ekim, Doç. Dr. Haluk C. Çalışır, Doç. Dr. Turan Karagöz.

Türk Göğüs Hastalıkları Yeterlilik Sınavı

Türk Göğüs Hastalıkları Yeterlilik Sınavı'nın ikincisi, yazılı ve pratik olmak üzere iki aşamada gerçekleştirilmiştir. Yazılı sınav 24 Nisan 2003 tarihinde 37 adayın katılımıyla yapılmıştır. Sınavda başarılı olma puanı 60 olarak belirlenmiş ve adaylara ilan edilmiştir. Sınav sonuçlarına göre 8 aday (%21.6) sınavda başarılı olamamıştır. Sınavda en düşük not 37 ve en yüksek 79 olup ortalama not 64'tür. Yazılı sınavda başarı oranı %78.4'tür. Yazılı sınavda başarılı olan 29 aday ve geçen yıl yapılan birinci yeterlilik sınavının yazılı aşamasını geçip birinci pratik sınavı giremeyen 5 aday olmak üzere toplam 34 aday pratik sınavı girmiştir. Pratik sınav, 27 Nisan 2003 Pazar günü Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi

Tıp Eğitimi Anabilim Dalı Mesleksel Beceri Laboratuvarı'nda 9.30-17.00 saatleri arasında gerçekleştirilmiştir. Sınavda başarılı olma puanı 60 olarak belirlenmiştir. On istasyonluk pratik sınava 34 aday katılmış, 2 aday (%5.88) başarısız olmuştur. Sınavda en düşük not 54, en yüksek 88 olup ortalama not 74'tür. Pratik sınavda ise başarı oranı %94'tür.

Türk Göğüs Hastalıkları Yeterlilik Kurulu Müfredat Komisyonu, "Göğüs Hastalıkları Eğitim ve Müfredat Programı" taslağını hazırlamıştır. Bu taslağın Sağlık Bakanlığı tarafından hazırlanmakta olan ve 2004 yılının ilk aylarında yayımlanması planlanan yeni Tıpta Uzmanlık Tüzüğü'nde yer alması amaçlanmaktadır. Tüzükte yer alacak olan eğitim ve müfredat program taslağı üzerinde ortak görüş sağlanması ve taslağın genel kabul görmesi amacıyla, 20 Haziran 2003 tarihinde Ankara'da tüm göğüs hastalıkları eğitim hastaneleri ve anabilim dallarından temsilcilerin katıldığı bir toplantı yapılmıştır. Türk Göğüs Hastalıkları Yeterlilik Kurulu tarafından düzenlenen bu toplantıya, eğitimle ilgilenen yaklaşık 60 uzman ve öğretim üyesi katılmıştır. Bir gün süren toplantıda, eğitim ve müfredat program taslağı ayrıntılı olarak tartışılmıştır. Eleştiriler ve öneriler doğrultusunda gerekli düzeltmeler yapılarak son şeklini alan taslak, Sağlık Bakanlığı'na iletilmiştir. Yeni tüzükte yer alması beklenen "Göğüs Hastalıkları Uzmanlık Dalı Eğitim ve Müfredat Program Taslağı" yandadır.

Göğüs Hastalıkları Uzmanlık Dalı Eğitim ve Müfredat Program Taslağı

A) Eğitimin İçeriği

a) Bilgi:

Eğitim programının amacı, araştırma görevlilerinin (asistanların) akciğer hastalıklarının tanısı, korunması ve tedavisi konusunda bilgi ve deneyim edinmelerine olanak sağlayacak ortam ve koşulları oluşturmaktır. Bu konulardan bazıları aşağıda belirtilmiştir:

Solunum sistemine ait temel bilimler eğitimi (anatomi, fizyoloji, farmakoloji, moleküler biyoloji vb)

Tütün kontrolü ve bırakırma yöntemleri

Obstrüktif akciğer hastalıkları (astım, bronşit, amfizem, KOAH, bronşiyektazi, kistik fibrozis)

Primer ve metastatik akciğer-plevra kanserleri

Akciğer enfeksiyonları (pnömoni, paraziter, fungal akciğer hastalıkları vb)

Tüberküloz ve kontrolü

İnterstisyel akciğer hastalıkları

Akciğer damar hastalıkları (pulmoner tromboemboli, primer ve sekonder pulmoner hipertansiyon, vaskülitler ve pulmoner hemoraji sendromları)

Mesleki ve çevresel akciğer hastalıkları

İatrojenik akciğer hastalıkları

Akut akciğer zedelenmesi (radyasyon, inhalasyon ve travma)

Sistemik hastalıkların akciğer görünümüleri

Solunum yetmezliği (ARDS, obstrüktif akciğer hastalıklarında ve nöromüsküler hastalıklarda akut ve kronik solunum yetmezliği)

Plevra, mediasten, diafragma ve göğüs duvarı hastalıkları

Solunum sisteminin genetik ve gelişimsel hastalıkları

Uyku hastalıkları

Allerjik hastalıklar

Rehabilitasyon

Solunum hastalıklarında korunma

Solunum hastalıkları alanında kullanılan araştırma yöntemlerini bilme, klinik ve epidemiyolojik

sorunların çözümünde uygun araştırma yöntemlerini seçme ve bu araştırmaları tasarlama

Yayınlanmış bilimsel verileri çözümleme, yorumlama ve değerlendirme

Eğitim yöntemlerini, sunu tekniklerini bilme

Ölçme-değerlendirme yöntemlerini ve istatistik çözümlenmeleri bilme

Epidemiyolojinin temel kavramlarını bilme

b) Beceri:

1. Eğitim programı, araştırma görevlisinin (asistanın) aşağıdaki uygulamalarla ilgili bilgi ve deneyim (endikasyon, kontrendikasyon, komplikasyon ve sınırları) edinmesini sağlayacak ortam ve olanakları sağlamalıdır:

İnvazif ve noninvazif mekanik ventilasyon (ventilatör desteği, ventilatörden ayırma, solunumsal bakım teknikleri)

Ek oksijen, nemlendirme ve "incentive" spirometre kullanımının tüm yöntemleri

Pnömotoraks tedavisi (iğne, göğüs tüpü yerleştirimi ve drenaj)

Dolaşımın sürdürülmesi: Artere girme, santral venöz kateter yerleştirme, endotrakeal entübasyon, kardiyopulmoner resüsitasyon, kardiyover-siyon

Arteriyel ve pulmoner arteriyel kateterizasyon, pulmoner arter "wedge" basıncı ölçümü (*bilgi ve deneyim edinmesi önerilir*)

Gaz değişimi, akım-volüm çalışmaları, akciğer volümleri, difüzyon kapasitesi, arteriyel kan gazı analizi, bronkoprovokasyon testleri

Solunum mekaniği, solunumsal dürtüyü değerlendirmek için spirometre, egzersiz çalışmaları (*bilgi ve deneyim edinmesi önerilir*)

Tanısal ve tedavi edici girişimler: nazogastrik sonda, idrar sondası, torasentez, plevra biyopsisi, plöredez, intraplevral fibrinolitik tedavi, fleksibl fiberoptik bronkoskopi ve ilişkili işlemler, trans-torasik iğne biyopsisi

Rigid bronkoskopi ve endobronşiyal tedavi, medikal torakoskopi (*bilgi ve deneyim edinmesi önerilir*)

Solunumsal sekresyonların mikrobiyolojik değerlendirilmesi

Akciğer dokusunu inceleme ve yorumlama, sitoloji ve histopatoloji (*bilgi ve deneyim edinmesi önerilir*)

İmmünoloji ve alerji testleri (*bilgi, uygulama ve yorumlama yeteneği edinmelidir*)

Görüntüleme işlemleri (akciğer grafisi, toraks bilgisayarlı tomografi ve ultrasonografisi, radyonükleid çalışmalar, pulmoner anjiogramlar ve diğer radyolojik işlemler) (*bilgi ve yorumlama yeteneği edinmelidir*)

Uyku çalışmaları (*bilgi, uygulama ve yorumlama yeteneği edinmelidir*)

Özel birimleri (solunumsal yoğun bakım, solunum fonksiyon laboratuvarı, solunumsal fizik tedavi ve rehabilitasyon, solunumsal bakım teknikleri ve servisleri, verem savaş dispanseri) izlem ve yönetim (*yeterlilik kazanmalıdır*)

Aşağıda belirtilen diğer uzmanlık alanları konusunda bilgi ve bu alanlarla yakın ilişkiler sağlamalı, ilgili pratik deneyimler kazandırmalıdır: Yoğunbakım, göğüs cerrahisi, klinik ve radyasyon onkolojisi, fizyoterapi

Deney hayvanları laboratuvarında araştırma deneyimi

Eğitim ve öğretim: Araştırma görevlilerinin (asistanların) öğrencileri, kıdemsiz asistanları eğitime konusunda deneyim edinmesi ve eğitim programlarını organize edebilme becerisi kazanmaları önerilir.

Hastalar, meslektaşlar ve toplumla iletişim yeteneği

Yabancı dil

Bilimsel verilere ulaşma, sunu yapma ve bilimsel makale yazma

Araştırma görevlilerinin aşağıdaki konularda bilgi ve deneyim sahibi olması sağlanmalıdır: topluma dayalı tıp, kanıta dayalı tıp, iyi klinik uygulamalar, konsültanlık, etik ilkeler, hasta hakları, sağlık politikaları, farmakoekonomi, bilgisayar kullanımı, yasalar ve maluliyet değerlendirilme-

si, sağlık çalışanlarının meslek hastalıkları, dünya ve ülkedeki uzmanlık dernekleri

c) Tutum

1. Klinik ve epidemiyolojik sorunların çözümünde bilimsel yöntemleri benimseme ve uygulama
2. Hekim hasta, hekim-hekim, hekim-endüstri ilişkilerinde ve bilimsel araştırmalarda etik değerlere uyma, doğru ve tutarlı ilişkiler sergileme
3. “İyi laboratuvar uygulamaları” ve “iyi klinik uygulamalar” rehberlerine uyum
4. Klinik çalışmalarında ekip çalışması anlayışına uyumluk

Kendini yenileme, yeni bilgilere ulaşma ve kendi-kendine öğrenme alışkanlığı edinme
Topluma dayalı tıp ve kanıta dayalı tıp kavramları doğrultusunda düşünme ve davranma

B) Rotasyonlar

İhtisas süresi toplam 5 yıl
1. Dış rotasyonlar (25 ay)

i) Dahili Tıp Bilimleri

İç hastalıklarının değişik bölümleri* (12 ay)

Acil servis (2 ay)

Yoğunbakım (2ay)

Kardiyoloji (4 ay)

Radyoloji (2 ay)

İnfeksiyon hastalıkları (2 ay)

Toplam: 24 ay

*İç hastalıkları içinde her bir bilim dalında (hematoloji, endokrin, romatoloji ve immünoloji, gastroenteroloji, nefroloji, onkoloji vb) 3 aydan fazla çalışmamalıdır.

ii) Göğüs Cerrahisi (1 ay)

TOPLAM: 25 ay

2. Göğüs Hastalıkları Anabilim Dalında İç Rotasyonlar (35 ay)

Solunumsal yoğunbakım (3 ay)

Uyku laboratuvarı (1 ay)

Alerji (3 ay)

Klinik ve poliklinik çalışmaları* (28 ay)

Tüberküloz (3 ay)
Göğüs hastalıkları eğitim hastaneleri (2 ay)
VSD (1 ay)
Toplam: 35 AY

**Kurum içinde bir eğiticile sürekli olarak en fazla 6 ay çalışmalıdır.*

C) Asistan Karnesi

1. Amaç:

Türkiye’de göğüs hastalıkları uzmanlık eğitiminin kalitesini yükseltmek, uzmanlık eğitiminin standartlarını, kurumlar arası uyumu ve gelişmeyi sağlamak ve asistanların bilgi, beceri ve tutumu konusunda yapılması gereken asgari işlemleri izlemektir.

2. Kapsam:

Asistan karnesi, klinik içi, klinikler arası ve klinik dışı eğitsel etkinlikleri, pratik uygulamaları, rotasyonları, tez, etik ve ara sınavları kapsar. Eğitsel ve pratik uygulamaların asgari sayılarını belirtir.

3. Değerlendirme:

Asistanlar, her 6 ayda bir pratik uygulamalar ve eğitsel faaliyetlerle ilgili olarak değerlendirilir. Öngörülen asgari eğitsel ve pratik uygulamalar konusundaki yeterlilikleri ölçülür. Eksiklerin tamamlanması için gerekli önlemler alınır.

4. Göğüs Hastalıkları Uzmanlık Dalı Asistan Karnesi İçeriği

a) Demografik bilgiler

Adı Soyadı:

Doğum Tarihi:

Sicil No.:

Tıp Fakültesi:

Bildiği Yabancı Diller:

KPDS Puanı:

Göreve Başlama Tarihi:

Uzmanlık Sınavı Tarihi:

Üyesi Olduğu Uzmanlık Dernekleri:

b) Eğitsel faaliyetler ve pratik uygulamalar

1) Eğitsel faaliyetler:

Katıldığı kongre ve sempozyumlar (5 yılda en az 3 katılım)

Katıldığı kurs ve eğitim toplantıları (5 yılda en az 3 ulusal, yılda en az 2 yerel toplantı)

Kurum içi eğitim etkinlikleri

Seminerler (yılda en az 1)

Makale saatleri (yılda en az 4)

Olgu sunumları (yılda en az 1)

Konseylar

Yayınlar (5 yılda tezi dışında en az 3)

Bildiriler (5 yılda en az 3 sunum)

II) Pratik uygulamalar:

İzlediği hasta (epikriz)

Torasentez

Plevra biyopsisi

Solunum fonksiyon testi

Bronkoprovokasyon testi

Arter kan gazı

Tüberkülin deri testi

Cilt testleri

Fiberoptik bronkoskopi

Bronkoskopik işlemler

Bronş lavajı

Bronkoalveoler lavaj

Mukoza biyopsisi

Transbronşiyal aspirasyon biyopsisi

Transbronşiyal parankim biyopsisi

Tedavi amaçlı bronkoskopi

Yabancı cisim çıkartılması

Hemoptiziye müdahale

Transtorasik aspirasyon biyopsisi

Nazogastrik sonda takma

İdrar sondası takma

Kan kültürü alınması

Santral venöz kateter uygulanması

Entübasyon

Kardiyopulmoner resüsitasyon

Noninvazif mekanik ventilasyon

Mekanik ventilasyon

Tüp torakostomi

Plöredez

İntraplevral fibrinolitik tedavi

Uyku laboratuvarı

İşlemin adı	Yapılması gereken asgari sayı
Torasentez	40
Plevra biyopsisi	20
Bronkoskopi (BAL,TBB)	50
Entübasyon.	20
PPD	40
SFT	50
Bronkoprovokasyon	10
Prick testi	40
Bakteriyolojik inceleme	30+30 ARB
Arter kan gazı alma	50
Mekanik ventilasyonda hasta izlemi	10
Noninvazif mekanik ventilasyonda hasta izlemi	15
Uyku laboratuvarında hasta izleme ve polisomnografi değerlendirme	10
Nazogastrik sonda takılması	20
İdrar sondası takılması	20
Tüp torakostomi	5
Plöredex	5
Intraplevral fibrinolitik tedavi	3
Kardiyopulmoner resüsitasyon	5
Trantorasik aspirasyon biyopsisi	5
Santral venöz kateter	5
İzlediği hasta ve epikriz	

ATS ve ERS Kongreleri Yapıldı

ATS 2003, SEATTLE

Amerikan Toraks Derneği'nin (ATS) 99. Uluslararası Kongresi bu yıl 16-21 Mayıs 2003 tarihleri arasında Seattle'da yapıldı. SARS nedeniyle Uzakdoğu ülkelerinden katılım az olmakla birlikte, yine eski yıllarda olduğu gibi 15 000 kişiden fazla katılım gerçekleşti. Katılım sayısının fazlalığı göz önüne alınarak, açılış töreni sadece kongre merkezinin önünde müzik eşliğinde içki servisi yapılarak gerçekleştirildi.

Kongre merkezindeki toplantı salonu sayısının yeterli olmaması nedeniyle, yaklaşık 1 km²'lik alan içindeki 3 ayrı otel ve 1 tiyatro salonunda da toplantılar yapıldı. Kongrenin ilk 2 günü 20 tane mezuniyet sonrası kurs düzenlenmişti. Kongre süresince her gün sabah ve öğleden sonra 7'şer ana konu tartışıldı; öğle aralarında ise klinik atölye çalışmaları ve uzmanına danış (meet the professor) seminerleri vardı. Her akşam en az 4-5 uydu sempozyum gerçekleştirilirken, sabah erken saatlerde gündoğumu seminerleri vardı.

Hemen her konuda toplantının yapıldığı bu kongrenin en popüler bölümü karşıt görüş toplantılarıydı. İlginin oldukça fazla olduğu bu toplantılarda, tartışmacı isimleri ve konu başlıkları gerçekten toplantıları cazip kılıyordu.

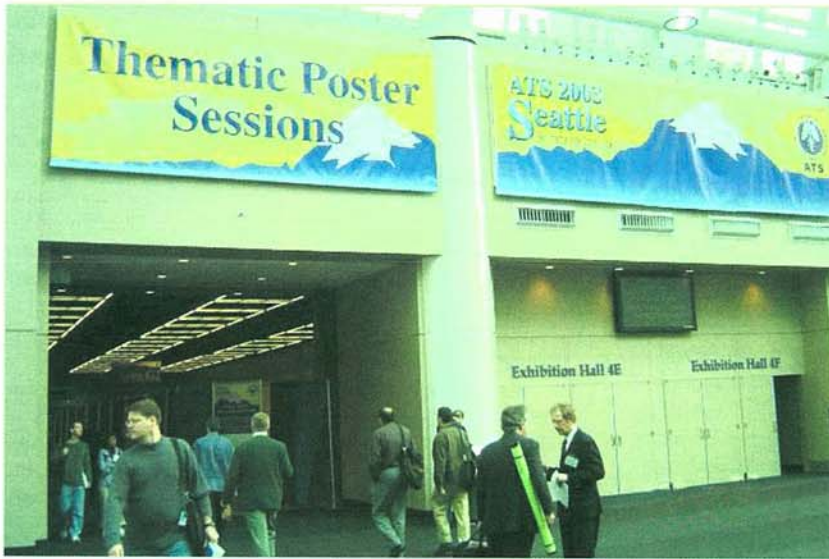
Her yıl yeniliklere ayak uyduran ve gündemi yakalayan Toraks Derneği'nin kongreleri sayesinde konulara ve konuşmacılara çok da uzak olmadığımızı gördük. Ülkemizden 40 kişi civarında katılımın olduğu bu kongrede, maddi imkansızlıklar nedeniyle ülkemizi temsil eden bilim insanlarının azlığı bizleri üzdü. Toraks Derneği'nin bu yıl bir ilki gerçekleştirip verdiği yurtdışı kongre desteği (bildirisi olanlara öncelik tanıyarak) sayesinde bu toplantıya burslu katılan iki kişiden biri olarak, bu desteğin sayıca artarak devam etmesini gönülden diliyorum.

Uz. Dr. Hikmet FIRAT

ERS 2003, Viyana

Avrupa Solunum Derneği'nin (ERS) 13. Uluslararası Kongresi 27 Eylül-1 Ekim 2003 tarihleri

arasında Avusturya'nın başkenti Viyana'da yapıldı. Toraks Derneği'nin de içinde bulunduğu 33 ulusal derneğin temsil edildiği kongreye, yaklaşık 13 900 kişi katıldı. Kongrenin açılış töreni Viyana Kongre Merkezi'nde yapıldı. Kongrenin ilk günü 22 mezuniyet sonrası kurs, ikinci günü ise 20 uzmanına danış toplantısı düzenlenmişti. Sözel sunum, tartışmalı poster ve tematik poster oturumlarına ilginin fazla olduğu ve bu yılki kongrede özellikle bu toplantılara önem verilmeye çalışıldığı gözlemlendi.

99. ATS Kongresi ABD'nin Seattle kentinde yapıldı.

ANMA

Dr. Özkan Kızkın (1966-2003)

Son 1.5 yıldır lösemi (AML) tedavisi alan Dr. Özkan Kızkın, 12 Haziran 2003 tarihinde ABD'de MD Anderson Hastanesi'nde vefat etti.

Dr. Kızkın, 1966 yılında Uşak Eşme'de doğdu. 1983 yılında Milas Lisesi'ni bitirdi. Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi'nden 1989 yılında mezun oldu. Mecburi hizmetini Konya Karapınar'da yaptıktan sonra 1991 yılında SSK Süreyyapaşa Göğüs Hastalıkları ve Göğüs Cerrahisi Merkezi'nde uzmanlık eğitimine başladı. 1995 yılında göğüs hastalıkları uzmanı olan Dr. Kızkın, 1996-1997 yılları arasında Diyarbakır Askeri Hastanesi'nde askerlik görevini tamamladı. 1997-1999 yılları arasında İstanbul SSK Eyüp Hastanesi'nde çalıştıktan sonra İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi Göğüs Hastalıkları Anabilim Dalı'nda yardımcı doçent olarak çalışmaya başladı. Dr. Kızkın evli ve bir çocuk babasıydı.

Onu uzmanlık eğitimine başladığı Süreyyapaşa Hastanesi'nde tanıdım. Doktorluk mesleğine aşıktı. Birlikte çok sayıda önemli bilimsel çalışma yaptık. Hiçbir zaman hocalarına ve abilerine saygıda kusur etmedi. Çok istediği akademik kariyer için zaman yetmedi. Ölüm, adın kalles olsun!

Dr. Kemal Tahaoğlu

İki yıl önce Toraks Demeği Kongresi'nde kendisine tüberkülozla ilgili bir panelde görev verilmişti. Kongreye 2 hafta kala Özkan'dan bir telefon aldım. Hocam, kongrede görev alamayacağım, diyordu. Bu konuşmayı ne çok istediğini iyi biliyordum, şaşırımdım. Görev alamama nedeni sarsıcıydı: "Bana yarım saat önce AML tanısı kondu; kongre sırasında her halde nötropenik olacağım." Ardından yoğun kemoterapiler, nötropeni atakları, morfine bile yanıt vermeyen ağrılarıyla paraneoplastik plöretiler geldi.

Doçentlik başvurusu için yeni ilan edilen kriterleri oluşturma çabası içindeydi. Fakat sınav her zaman yapıldığı ekim ayında değil, izleyen yılın mart ayına kaydırılmıştı. Özkan'ın zamana karşı bir yarışla bu sınava girebilmek için inanılmaz bir çaba içinde olduğunu biliyorduk. Bu çabanın çoktan hak ettiği bir ünvanı almanın çok ötesinde, eşi ve kızına daha yaşanması bir dünya bırakabilmek için olduğunu biliyor, bu gerçeği hiç dile getirmeden sessizce paylaşıyorduk. Şubat ortalarında, bir jüri üyesinin raporu gelmediği için sınav tarihinin verilemediğini öğrendik. Jüri üyeliğinden çekilme yazısının YÖK'e ulaştırılması, yedek hocamızın rapor hazırlama süreci, İstanbul ve Ankara'daki hocalarımızın çabalarıyla birkaç günde aşıldı. Sınav 15 Nisan'da olacaktı. Ama artık çok geçti. Yeni bir nüks vardı ve Özkan'ın sınava girebilmesi olanaksızdı.

Özkan'ın, yurtdışına giderken Toraks Dergisi Editörü olmam nedeniyle bana gönderdiği bir elektronik postayı ilişikte bulacaksınız. Özkan'ın ölümü bana hep Yunus Emre'nin bir şiirini anımsatıyor ve sanırım bu acı, tüm boyutlarıyla o dizelerde gerçek anlamını buluyor:

*"Şu dünyada iki şeye yanar içim gaynar özüm
Yiğit iken ölenlere gök ekini biçmiş gibi."*

Prof. Dr. Eyüp Sabri Uçan

Sayın Hocam,

Siz beni her fırsatta desteklediniz. Son olarak "Toraks Dergisi"nde yayımlanacak bir makale için hakem tayin ettiniz. Size ne kadar teşekkür etsem azdır. Ancak sayısız şanssızlık, benim, size layık olmamı engelledi. Şu anda hastalığım relaps olduğundan, tedavi için Amerika'dayım. Doçentlik sınavıma giremeyeceğim. Oysa, ne kadar çok arzu etmişim, biliyorsunuz. Makalenin eleştirilerini size posta yolu ile gönderemiyorum. Ama bana gönderdiğiniz formatı bilgisayarda oluşturdum. Verdiğiniz görevi en iyi şekilde yapmaya çalıştım, ancak burada endişeliyim ve konsantrasyonum kötü. Üstelik, bu konuda tecrübesizim. Bu nedenle, meslektaşlarımızın emeklerine saygısızlık olmasın diye, çalışmayı bir kez de sizin okumanızı, gerek gördüğünüz takdirde başka bir arkadaşımıza göndermenizi arz ediyorum.

Türkiye'de olmaz dedikleri kemik iliği naklini sanırım burada yapacaklar. İyileşmeyi ve ülkeme dönmeyi, daha uzun yıllar hastalarımıza hizmet etmeyi çok istiyorum. Devlet benim için bir yığın para harcayacak, eğer sağlığıma kavuşursam, hepsini ödeyeceğim. Oğuz'a sınavında başarılar diliyorum. Size ve hocalarıma saygılar sunuyorum.

HOŞÇAKALIN,

ÖZKAN

Biliminsanı olmak, sözde kolay, uygulamada büyük görev bilinci gerektiren bir kavram. Bu noktada görev ve ödev arasındaki nüansı aktarmak gerekiyor. Ödev başkası tarafından verilen, yerine getirildiğinde sonuçları açısından sorumluluk ve hesap verme zorunluluğu olmayan işler olarak özetlenebilir. Görev ise kişinin bilerek, isteyerek üstlendiği sonuçlarıyla ilgili hesap vermek zorunda olduğu işler olarak tanımlanabilir. O zaman biliminsanı olma yolunda üstlendiğimiz işler ödev midir, görev midir? Biliminsanı olma sorumluluğunu bilerek ve isteyerek üstlendiğimize ve sorumluluklarımız bize bu süreçte sıklıkla anımsatıldığına göre, biliminsanı sorumluluğu bir GÖREVDİR. O zaman, bu sorumluluğu üstleniyorsak, görevlerimizi eksiksiz ve zamanında yapmak durumundayız.

Bu sayfada Yard. Doç. Dr. Özkan Kızkın'la ilgili anlatılanlar, biliminsanı sorumluluğuna sahip olduğunun kanıtıdır. Ancak, kendisini doçent yapacak sınav sürecinde, biliminsanı sorumluluğu yerine getirilmediği için, hak ettiği ünvanı alamadan aramızdan ayrıldı. Hepimizin görev sorumlulukları ve bilincimizi üst düzeyde tutmamız dileğiyle,

Doç. Dr. Oğuz Kılınç

Dünya KOAH Günü Etkinlikleri (19 Kasım 2003)

Sadece Nefes Darlığı mı, Yoksa KOAH mı?

Yüz milyonlarca insan her gün KOAH nedeniyle acı çekerken, hastalık hâlâ en az teşhis edilen ve en yetersiz tedavi edilen hastalık olma özelliğini sürdürmektedir. KOAH'lı hastaların yarısından fazlasına henüz tanı konulmamıştır ve bu kişiler hastalıklarının farkında olmadan yaşamlarını sürdürmektedir. Dünya KOAH Günü etkinlikleri, çok daha fazla insanın risk altında olduğunun farkına varması için yapılmaktadır.

GOLD tarafından dünyanın 50'den fazla ülkesinde 19 Kasım 2003 günü düzenlenen ikinci Dünya KOAH Günü etkinlikleri, Türkiye'nin tüm illerinde de yapıldı. Toraks Derneği öncülüğünde yapılan bu etkinliklere, TC Sağlık Bakanlığı, Türk Tabipleri Birliği ve Türkiye Aile Hekimleri Uzmanlık Derneği de etkin olarak destek verdi.

Türkiye'nin 53 ilinde Toraks Derneği şubeleri ve il temsilcilikleri, 28 ilde ise il sağlık müdürlüklerince yürütülen bu etkinliklerde, spirometri çadırları ve standları açıldı; hekim-hasta eğitim toplantıları ve basın toplantıları yapıldı; radyo spotları, TV filmleri ve KOAH eğitim

slaytları, hasta ve hekim bildiri-leri, KOAH Hasta Kitabı, GOLD Cep Kitabı ve Dünya KOAH Günü afişleri kullanıldı. Bu amaçla, Toraks Derneği tarafından 40 bin KOAH Hasta Kitabı, 50 bin GOLD Cep Rehberi, 200 bin hasta bildirisi, 50 bin hekim bildirisi, 10 bin duvar afişi, 80 sokak afişi, 200 radyo spotu CD'si ve 200 TV film seti hazırlandı.

İstanbul ve İzmir'de spirometri çadırları; Adana, Diyarbakır, Bursa, Düzce, Malatya, Kahramanmaraş, Kars, Mersin, Balıkesir, Antakya, Uşak illerinde spirometri standları açıldı. Ankara, İzmir, Bursa, Samsun, Malatya, Eskişehir, Manisa, Düzce, Kayseri, Kocaeli, Afyon, Aksaray, İsparta, Denizli, Zonguldak, Aydın, Muğla, Antalya, Edirne,

Tekirdağ, Elazığ, Antakya, Uşak, Urfa, Tokat ve Kırklareli illerinde hekim-hasta eğitim toplantıları yapıldı.

Türkiye'de kamuoyu ve sağlık personeli arasında KOAH bilincini artırmada çok önemli işlev gören bu etkinliklere katılan Toraks Derneği'nin tüm üyelerini ve örgütsel birimlerini içtenlikle kutluyoruz.

Sadece nefes darlığınız mı, yoksa KOAH'ınız mı var?

KOAH, kronik akciğer hastalığıdır. Yavaş bir şekilde oluşmasına rağmen, bu hastalığa sahip olan kişilerin çoğu hasta olduğunu farkında değildir.

Aşağıdaki sorulara yanıtınızda, sizde KOAH olup olmadığını anlayabilirsiniz.

- Hüftünüzü eğdiğinizde nefes darlığı mu hissediyorsünüz? Evet Hayır
- Hüftünüzü eğdiğinizde nefes darlığı mu hissediyorsünüz? Evet Hayır
- Yağlı bir yemekten sonra nefes darlığı mu hissediyorsünüz? Evet Hayır
- Yağlı bir yemekten sonra nefes darlığı mu hissediyorsünüz? Evet Hayır
- Hüftünüzü eğdiğinizde nefes darlığı mu hissediyorsünüz? Evet Hayır

Yukarıdaki soruların en az üçüne evet yanıtlıysanız, doktorunuza danışarak KOAH olup olmadığınızı öğrenmek için solunum testi yaptırın.

KOAH erken dönemde tespit edilirse, akciğerden daha fazla zarar görmesini engelleyen ve kendinizi daha iyi hissetmenizi sağlayan tedaviler mevcuttur.

Akciğerlerinizi düşünmek için kendinize zaman ayırın; KOAH konusunda bilgi alın!

"Rahat Bir Nefes İçin"

Dünya KOAH Günü 2003

19 Kasım 2003

Sadece nefes darlığı mı, yoksa **KOAH** mı?

Toraks Derneği

TC Sağlık Bakanlığı

Türk Tabipleri Birliği

Türkiye Aile Hekimleri Uzmanlık Derneği

Bu kampanyaya katkıda bulunan kuruluşlar: Akciğer Hastalıkları Derneği, Akciğer Hastalıkları Derneği, Akciğer Hastalıkları Derneği, Akciğer Hastalıkları Derneği, Akciğer Hastalıkları Derneği, Akciğer Hastalıkları Derneği, Akciğer Hastalıkları Derneği, Akciğer Hastalıkları Derneği, Akciğer Hastalıkları Derneği, Akciğer Hastalıkları Derneği.

BOLD-Türkiye Pilot Çalışması Başladı

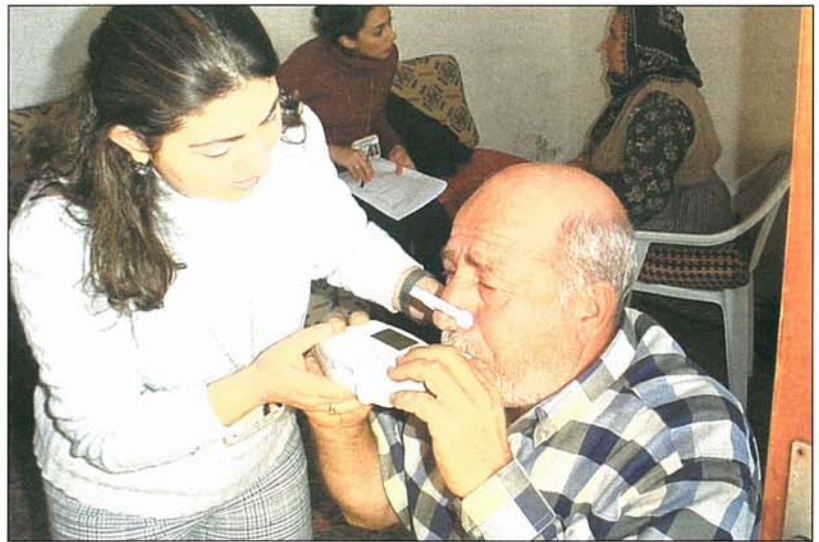
Akciğer Hastalıkları Yüğü Girişimi (BOLD) (Burden of Lung Disease Initiative) tarafından KOAH prevalansı ve yüğü konusunda standart bir araştırma protokolü geliştirmek ve daha sonra bunun tüm dünya ülkelerinde uygulanmasını sağlamak amacıyla, 2003 yılında üç ülkede (ABD, Çin ve Türkiye) BOLD-Pilot çalışmaları planlanmıştır. Bu pilot çalışmalar, ABD'de Chicago, Çin'de Guangzho, Türkiye'de ise Adana ilinde organize edilmiştir.

BOLD-Türkiye Pilot çalışması, iki haftalık bir ön eğitimden sonra 15 Aralık 2003 tarihinde başlamış ve 15 Ocak 2004 tarihine kadar bitirilmesi öngörülmüştür. Prof. Dr. Ali Kocabaş'ın koordinatörlüğünde yürütülen bu çalışmada, Adana ilinde DİE tarafından bu araş-

tırma için seçilen 900 haneye ulaşılması, bu hanelerde bulunan 40+ yaş grubu yetişkinlere geniş bir anket ve pre-post bronkodilatör spirometri, aynı hanede bulunan 18-39 yaş grubundaki kişilere ise mini bir anket uygulanması planlanmıştır. Bu çalışmayla Adana

ilinde 18+ yaş grubunda sigara içme yaygınlığı, astım yaygınlığı, uyku-apne sendromu semptom yaygınlığını; 40+ yaş grubunda ise KOAH yaygınlığı, olası risk faktörleri ve KOAH'ın neden olduğu hastalık yükünü öğrenmek mümkün olabilecektir.

Bu çalışmanın önümüzdeki yıl tüm Türkiye'de uygulanması hedeflenmektedir. Bu amaçla, Türkiye çalışmasında görev alacak 14 bölge temsilcisi, BOLD-Pilot Çalışması sırasında Adana'daki teorik çalışmalara ve saha çalışmalarına aktif olarak katılmıştır. Toraks Derneği'nce aktif olarak desteklenen bu epidemiyolojik çalışmaya Boehringer-Ingelheim ve Pfizer İlaç Sanayii sponsorluk yapmaktadır.

Toraks Derneği 7. Yıllık Kongresi 28 Nisan - 1 Mayıs 2004 Antalya

Toraks Derneği 7. Yıllık Kongresi'ne bildiriyle başvurular başlamıştır. Başvuru son tarihi 16 Şubat 2004'tür. On-line başvuru için www.toraks.org.tr "kongre sayfası"nı kullanabilirsiniz.

Toraks Derneği 7. Yıllık Kongresi 28 Nisan-1 Mayıs 2004 tarihleri arasında Antalya'da (Pine Beach ve Atlantis Otelleri) yapılacaktır. Toraks Derneği'nin kongreleri ulusal düzeyde en geniş katılımı akciğer sağlığı konusundaki yeni gelişmelerin ve bilgilerin aktarıldığı, ulusal sorunların irdelendiği, ülkemiz akciğer sağlığı ile ilgili politikaların ve uygulamaların geliştirildiği zeminleri oluşturmaktadır. Yine Toraks Derneği kongreleri, sağladığı bölgesel açılımlarla, ulusal zemini aşarak, dünya coğrafyasının önemli bir kısmını oluşturan Avrasya bölgesinde yaşayan insanların akciğer sağlığı ile ilgili sorunların tartışıldığı, bilgilerin aktarıldığı ve çözümler üretildiği zeminler haline gelmiştir.

Toraks Derneği 7. Yıllık Kongresi'nin bilimsel programı, derneğin çalışma grupları ve şubeleri ile birlikte bölge ülkelerinin toraks dernekleri temsilcilerinin yoğun tartışma ve görüşmeleri sonrası, akciğer sağlığı konusundaki güncel sorunlar, olası yakın tarihli sorunlar, yeni gelişmeler ve uygulamalar dikkate alınarak oluşturul-

muştur. Programda "klinik pratik", "son bilimsel gelişmeler", "temel bilimler" ve "sosyal konular" olmak üzere dört ana kategoride düzenlenecek oturumlar yer alacaktır. Böylece, kongre programı akciğer sağlığıyla ilgilenen tüm hekimlerin mesleki ve bilimsel gereksinimlerini bütün yönleriyle karşılayacak ve dünyadaki son gelişmelerin akciğer sağlığı çalışmalarına ve araştırmalarına aktarılmasına fırsat verecektir.

Kongre programı mezuniyet sonrası kurslar, paneller, yuvarlak masa toplantıları, olgu sunu ve karşıt görüş oturumları ile güncel konu, gündoğumu semineri, uzmanıyla söyleşi ve uzmanına danış başlıklı yüzü aşkın oturumdan oluşacak, ayrıca akşam sempozyumları gerçekleşecektir. Kongrede Türkiye'den ve Türkiye dışından sunulan ve tartışılan bildiri sayısının 800'ün üzerinde olması beklenmektedir. Kongre dili Türkçe ve İngilizce olacak, tüm salonlarda anında çeviri yapılacaktır. Kongre programında, Avrupa, ABD ve bölge ülkelerinden çok

sayıda biliminsanı konuşmacı ve oturum başkanı olarak yer alacaktır. Böylece akciğer sağlığıyla ilgili ulusal ve bölgesel sorunların irdelenerek değerlendirilmesi sağlanacağı gibi, ulusal araştırma çabalarının da uluslararası bilgi deneyiminde tartışılması imkanı doğacaktır.

Kongre boyunca, konser, dinleti, sohbet, gösteri formlarında, katılımcılar için hem yararlı hem de hoşnut olacakları sosyal etkinlikler programlanmıştır. Kongre katılımcıları, bir yandan bilimsel ve mesleki gelişmeyi paylaşırken, bir yandan da kongre akşamları sanatın ve kültürün insan duygu ve aklına eşsiz hazlar verdiği ortamlarda ya da güncel yaşamın tatlı esprilerle yansıtıldığı ortamlarda keyif alacaklardır.

7. Yıllık Kongre'nin bilimsel ve sosyal programıyla ilgili ayrıntılı bilgi Ocak 2004'te dağıtılacak olan "ikinci duyuru-kongre kitabı"nda yer alacaktır.

► Toraks Derneği 3. Kış Okulu - 2004

Toraks Derneği 3. Kış Okulu'nun, 20-24 Ocak 2004 tarihleri arasında Ankara'da yapılması planlanmaktadır. Bu etkinlik göğüs hastalıkları asistanlarının (özellikle 3. ve 4. yıl) mesleki bilgi ve becerilerini güncelleştirmeyi hedeflemektedir. Kış Okulu'na yaklaşık 200 hekimin katılması öngörülmektedir. Eğitim etkinliği 4 gün sürecektir. Konaklama, eğitim ve okul sırasındaki giderler Toraks Derneği tarafından, ulaşım giderleri ise katılımcıların kendileri tarafından sağlanacaktır. Günde sekiz saatlik çalışma yapılacak, bunun 5 saati bilimsel konulara, 1 saati sosyal konulara, geri kalan 2 saati ise bilimsel konularla ilgili interaktif tartışmaya ayrılacaktır.

Program

- 1. Gün:** Solunum Sisteminin Yapısal Fonksiyonel Özellikleri, Astım, Kronik Obstrüktif Akciğer Hastalığı, Pnömoniler, Tüberküloz, Toraks Derneği ve Üye İlişkileri (Sosyal Konu), Vaka Sunumu-Tartışma (İnteraktif Toplantı)
- 2. Gün:** Girişimsel Tanı, Venöz Tromboemboli, Akciğer Kanseri, İntertisiyel Akciğer Hastalıkları, Solunum Yetmezliği, Solunum Yetmezliği Tanı ve Tedavisine Yaklaşım, Makale Nasıl Yazılmalı (Sosyal Konu), Vaka Sunumu-Tartışma (İnteraktif Toplantı)
- 3. Gün:** Plevra Hastalıklarına Yaklaşım, Uykuya Bağlı Solunum Hastalıkları, Sistemik Hastalıklarda Akciğer, Tütün Kontrolü ve Tütüne Bağlı Hastalıklar, Akciğer Radyolojisi, Akciğer İnfeksiyonları Tanı ve Tedavisine Yaklaşım, Mesleki Sorunlar ve Etik (Sosyal Konu), Vaka Sunumu-Tartışma (İnteraktif Toplantı)
- 4. Gün:** Mesleki Akciğer Hastalıkları, Göğüs Travmaları, Akciğer Fonksiyon testleri, Bronkoskopi, Çocukluktan Erişkin Akciğer, Araştırma Yöntemleri (Sosyal Konu), Vaka Sunumu-Tartışma (İnteraktif Toplantı)

► Toraks Derneği 1. Mesleki Gelişim Kursu - 2004

Toraks Derneği Okulu 1. Mesleki Gelişim Kursu 4-6 Mart 2004 tarihleri arasında Kapadokya, Kayseri'de yapılacaktır. Bu kurs ülkedeki tüm göğüs hastalıkları uzmanlarının (özellikle sahada çalışan) mesleki bilgi ve becerilerini güncelleştirmeyi hedeflemektedir. Kursa, yaklaşık 200 uzman doktorun katılması öngörülmektedir. Bu kurs sırasında, konularında uzman 15 konuşmacı görev alacaktır. Eğitim etkinliği 3 gün sürecektir. Konaklama, eğitim ve okul sırasındaki giderler Toraks Derneği tarafından, ulaşım giderleri ise katılımcıların kendileri tarafından sağlanacaktır. Günde 8 saatlik çalışma yapılacak, bunun 4 saati bilimsel konulara, 1 saati sosyal konulara, geri kalan 3 saati ise bilimsel konularla ilgili interaktif tartışmaya ayrılacaktır.

Program

- 1. Gün:** Tüberküloz, Astım, Kronik Obstrüktif Akciğer Hastalığı, Pnömoniler, Toraks Derneği ve Üye İlişkileri (Sosyal Konu), Vaka Sunumu-Tartışma (4 ana başlık için İnteraktif Toplantı)
- 2. Gün:** Girişimsel Tanı, Venöz Tromboemboli, Akciğer Kanseri, İntertisiyel Akciğer Hastalıkları, Makale Nasıl Okunur (Sosyal Konu), Vaka Sunumu-Tartışma (4 ana başlık için İnteraktif Toplantı)
- 3. Gün:** Plevra Hastalıklarına Yaklaşım, Uykuya Bağlı Solunum Hastalıkları, Solunum Yetmezliği, Akciğer Fonksiyon Testleri, Mesleki Sorunlar ve Etik (Sosyal Konu), Vaka Sunumu-Tartışma (4 ana başlık için İnteraktif Toplantı)

► Toraks Derneği Merkezi Kursları - 2004

Toraks Derneği Okulu, 2004 yılı içinde İstanbul, Ankara, İzmir, Adana ve Eskişehir'de olmak üzere toplam 9 adet merkezi kurs gerçekleştirmeyi planlamaktadır. Bu kurslar şunlardır:

1	Rasyonel Antimikrobiyal Tedavi İlkeleri	(İstanbul)
2	Bronkoalveoler Lavaj (BAL)	(Ankara)
3	Mesleki Akciğer Hastalıkları (Pnömokonyoz Filmleri-B Grubu Değerlendirici Eğitimi)	(İzmir)
4	Tütün Kontrol Uzmanlığı	(Adana)
5	Yoğunbakım	(Ankara)
6	Uyku Bozuklukları	(Ankara)
7	Torakoskopi	(Eskişehir)
8	Akciğer Patolojisi	(Ankara)
9	Cerrahi Araştırma Yöntemleri	(Ankara)

2004 Yılı Kongre ve Toplantıları

IV. Dünya Astım Toplantısı (WAM 2004)	16-19 Şubat 2004	Bangkok, Tayland
Amerikan Alerji, Astım ve İmmünoloji Akademisi (AAAAI) Yıllık Toplantısı	19-23 Mart 2004	San Fransisco, ABD
Toraks Derneği 7. Yıllık Kongresi	28 Nisan-1 Mayıs 2004	Antalya, Türkiye
II. Dünya İmmünopatoloji ve Solunumsal Alerji Kongresi	14-17 Mayıs 2004	Moskova, Rusya
Amerikan Toraks Derneği (ATS) Uluslararası Konferansı	21-26 Mayıs	Orlando, ABD
XXIII. Avrupa Alerji ve Klinik İmmünoloji Akademisi (EAACI) Kongresi	12-16 Haziran 2004	Amsterdam, Hollanda
Avrupa Solunum Derneği (ERS) Yıllık Kongresi	4-8 Eylül 2004	Glasgow, İngiltere
Chest, ACCP Yıllık Toplantısı	23-28 Ekim 2004	Seattle, Washington, ABD
35. IUATLD Dünya Akciğer Sağlığı Konferansı	28 Ekim-1 Kasım 2004	Paris, Fransa
Toraks Derneği Astımda Yenilikler Sempozyumu	3-4 Aralık 2004	İstanbul, Türkiye

Toraks Derneği “Astımda Yenilikler” Sempozyumu İstanbul - 2004

Toraks Derneği'nin iki yıldır yapmakta olduğu ve gelenekselleşmesini amaçladığı sempozyumlar dizisinin üçüncüsü, 3-4 Aralık 2004 tarihlerinde İstanbul'da gerçekleştirilecektir. “Astımda Yenilikler” konulu sempozyum iki gün sürecek olup, konusunda uzman çok sayıda yabancı biliminsanı toplantıya katılacaktır. Bu sempozyumda yüksek bilimsel içerik, yoğun bilgi alışverişi ve sosyal etkinlikleriyle “KOAHA” ve “Tüberküloz ve Kontrolü” sempozyumlarında elde edilen başarının yakalanması amaçlanmaktadır. Sempozyumun bilimsel program içeriği aşağıdadır.

PANEL 1: Epidemiology and risk factors / Epidemiyoloji ve risk faktörleri

- Burden of asthma (Dünyada astım)
- Asthma in Turkey (Türkiye’de astım)
- Genetic aspects of asthma (Astımda genetik)
- Environmental aspects of asthma (Astımda çevresel etkenler)

PANEL 2: Pathogenesis of asthma /Astım patogenezi

- Immunopathogenesis / İmmünpatogenez
- Inflammatory mediators / İnflamasyon mediatörleri
- Airway remodelling: Is it the faith of every asthmatics?/ Her astım yeniden yapılanma (remodelling) ile sonuçlanır mı?

PANEL 3: Childhood asthma / Çocukluk çağı astımı

- Wheezy infant and childhood asthma / Hışıltılı bebek ve çocukluk astımı
- Natural history of asthma from childhood to adulthood / Çocuk-tan erişkin astımın doğal seyri
- Safety of inhaled corticosteroids / İnhaled kortikosteroidlerin güvenilirliliği
- Management of pediatric asthma / Çocukluk astımının tedavisi

PANEL 4: Different asthma phenotypes / Farklı astım fenotipleri

- Aspirin induced asthma / Aspirin ile indüklenen astım
- Women and asthma / Kadın ve astım
- Difficult asthma / Zor astım
- Similarities and differences in asthma and COPD / Astım ve KOAHA arasındaki benzerlikler ve farklılıklar

PANEL 5: Management targets / Tedavi hedefleri

- Genotype-phenotype relations / Genotip-fenotip ilişkisi
- Target: inflammation and remodelling / Hedef inflamasyon ve yeniden yapılanma (remodelling)
- Target: bronchospasm / Hedef bronkospazm

PANEL 6: Different aspects of asthma therapy / Astım tedavisinde farklı yaklaşımlar

- New modalities in asthma monitoring / Astım monitorizasyonunda yenilikler
- New horizons in asthma therapy / Astım tedavisinde yeni ufuklar
- Alternative and complementary therapies / Alternatif tedavi yöntemleri

ROUND TABLE / YUVARLAK MASA:

Implementation of guidelines / Astım kılavuzlarının uygulanmasında yaşanan sorunlar

- Perspectives of WHO / Dünya Sağlık Örgütü'nün bakışı
- GINA guidelines / GINA rehberleri
- Balkan experience / Balkanlar'ın deneyimi ve uygulamaları
- Turkish experience / Türkiye deneyimi ve uygulamaları
- Middle Asia experience / Orta Asya deneyimi ve uygulamaları
- Middle East experience / Ortadoğu astım deneyimi ve uygulamaları

PRO-CON / KARŞIT GÖRÜŞ:

Asthma prevention: Is it possible? /Astım önlenilebilir mi?

► Toraks Derneği Şubeleri

► ADANA ŞUBESİ

Sorumlu olduğu iller: Adana, Osmaniye, Mersin, Kayseri, Gaziantep, Antakya, Kahramanmaraş, Niğde, Nevşehir
İletişim: Prof. Dr. Ali Kocabas (Başkan), Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi Göğüs Hastalıkları AD, Balcalı-ADANA

Tel: 0 322 338 64 31, Faks: 0 322 338 64 31
 E-posta: kocabasa@superonline.com
Banka Hesap No: Türkiye İş Bankası Çukurova Üniversitesi Şubesi 6020-30440-180322

► ANKARA ŞUBESİ

Sorumlu olduğu iller: Ankara, Kırıkkale, Zonguldak, Çankırı, Kastamonu, Yozgat, Çorum, Bolu, Bartın, Kırşehir
İletişim: Prof. Dr. Lütfi Çöplü (Başkan), Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi Göğüs Hastalıkları AD, Sıhhiye-ANKARA

Tel: 0 312 305 15 31, Faks: 0 312 310 08 09
 E-posta: lcoptu@hacettepe.edu.tr
Banka Hesap No: Yapı Kredi Bankası Hacettepe Şubesi (0483-8) 1041489-6

► BURSA ŞUBESİ

Sorumlu olduğu iller: Bursa, Balıkesir, Çanakkale, Yalova
İletişim: Prof. Dr. Mehmet Karadağ (Başkan), Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Göğüs Hastalıkları AD, Görükle-BURSA

Tel : 0 224 442 84 00, Faks: 0 224 442 81 49
 E-posta: karadag@uludag.edu.tr
Banka Hesap No: Yapı Kredi Bankası Görükle Şubesi 0706-1000009-1

► DIYARBAKIR ŞUBESİ

Sorumlu olduğu iller: Diyarbakır, Şanlıurfa, Malatya, Adıyaman, Elazığ, Muş, Batman, Van, Siirt, Şırnak, Hakkari
İletişim: Prof. Dr. Füsün Topçu, Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi Göğüs Hastalıkları AD, DIYARBAKIR

Tel: 0 412 248 82 13, Faks: 0 412 248 85 20-248 85 04
 E-posta: afusun59@yahoo.co.uk
Banka Hesap No: Türkiye İş Bankası Diyarbakır Merkez Şubesi 8300-1247246

► ERZURUM ŞUBESİ

Sorumlu olduğu iller: Erzurum, Sivas, Kars, Ağrı, Bayburt, Erzincan, Tunceli, Bingöl
İletişim: Prof. Dr. Arzu Mirici (Başkan), Aziziye Araştırma Hastanesi Göğüs Hastalıkları AD, Yenişehir-ERZURUM

Tel: 0 442 316 63 33/2031-2046
 Faks: 0 442 316 63 40
 E-posta: amirici@superonline.com
Banka Hesap No: Yapı Kredi Bankası Erzurum Şubesi 1120831-3

► ESKİŞEHİR ŞUBESİ

Sorumlu olduğu iller: Eskişehir, Kocaeli, Sakarya, Kütahya, Bilecik, Afyonkarahisar
İletişim: Prof. Dr. Muzaffer Metintaş (Başkan), Osmangazi Üniversitesi Tıp Fakültesi Göğüs Hastalıkları AD, ESKİŞEHİR

Tel: 0 222 239 29 79/3050, Faks: 0 222 239 47 14
 E-posta: metintas@ada.net.tr
Banka Hesap No: Türkiye Vakıflar Bankası Eskişehir Şubesi 2031392

► İSTANBUL ŞUBESİ

Sorumlu olduğu iller: İstanbul, Edirne, Kırklareli, Tekirdağ
İletişim: Prof. Dr. Zeki Kılıçarslan (Başkan), İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi Göğüs Hastalıkları AD, Çapa-İSTANBUL

Tel: 0 212 533 43 64-635 85 34, Faks: 0 212 635 27 08
 E-posta: izakaslan@e-kolay.net
Banka Hesap No: Türkiye İş Bankası İstanbul Tıp Fakültesi Şubesi Çapa 1200-3092095

► İZMİR ŞUBESİ

Sorumlu olduğu iller: İzmir, Manisa, Aydın, Denizli, Muğla, Uşak
İletişim: Prof. Dr. Ertürk Erdiç (Başkan), Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Göğüs Hastalıkları AD, 35100 Bornova-İZMİR

Tel: 0 232 388 14 23, Faks: 0 232 388 71 92
 E-posta: toraks@med.ege.edu.tr
Banka Hesap No: Türkiye İş Bankası Gıda Çarşısı Şubesi 93270

► KONYA ŞUBESİ

Sorumlu olduğu iller: Konya, Antalya, Isparta, Burdur, Karaman, Aksaray
İletişim: Prof. Dr. Faruk Özer (Başkan), Selçuk Üniversitesi Meram Tıp Fakültesi Göğüs Hastalıkları AD, KONYA

Tel: 0 332 325 26 00/1049, Faks: 0 332 324 37 30
 E-posta: ozerf@selcuk.edu.tr
Banka Hesap No: Vakıf Bank Konya Meram Tıp Fakültesi Şubesi 00158007268158475

► SAMSUN ŞUBESİ

Sorumlu olduğu iller: Samsun, Sinop, Ordu, Amasya, Tokat, Giresun, Trabzon, Artvin, Gümüşhane
İletişim: Prof. Dr. Ahmet Başoğlu (Başkan), 19 Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi Göğüs Hastalıkları AD, SAMSUN

Tel: 0 362 457 60 00/2791, Faks: 0 362 457 60 41
 E-posta: ahmetb@omu.edu.tr
Banka Hesap No: Türkiye İş Bankası Samsun Merkez Şubesi 7300 1571740

Her Solukta Hayat Yeniden Başlar...

Foradil
formoterol

Miflonide
budesonid

Astım tedavisinde

- Hızlı^{1,2} ve uzun^{3,4} etki
- Uzun süreli semptom kontrolü⁵
- Kurtarma ilacı kullanımında anlamlı azalma⁶
- Egzersizle indüklenen bronkospazmda uzun süreli koruma⁷
- Olumlu güvenilirlik profili ile^{6,8,9}

Hastaların yaşam kalitesinde artış sağlar

gör, hisset, duy

Referanslar: 1. Bech Jr, Bromil CL, Avery AJ et al. Speeds of action of single doses of formoterol and salbutamol compared with placebo in reversing methacholin-induced bronchoconstriction. Pulm Pharmacol 1996;9:245-249. 2. Meesen FPV, Smeets SJ, Costongs MAL et al. Onset of action of formoterol by dry powder objective and subjective measures. Brit J Clin Prac 1996;49:294-295. 3. Della Cioppa G, Kiselev P, Matos D et al. Four times daily albuterol worsens peak flow variability in asthma whereas twice daily formoterol does not. Am J Resp Crit Care Med 1997;155:4. 4. Levin DC, Della Cioppa G, Yegen U, Bensch G. The fast onset and long duration of action of formoterol powder is maintained over time in asthma patients. Am J Resp Crit Care Med 1997;155:4. 5. FitzGerald JM et al. Sustained bronchoprotection, bronchodilation and symptom control during regular formoterol use in asthma of moderate or greater severity. J Allergy Clin Immunol 1999;103:427-435. 6. G. Bensch, R.J. Lapidus et al. A randomized, 12-week, double-blind, placebo controlled study comparing formoterol dry powder inhaler with albuterol-metered-dose inhaler. Ann Allergy Asthma Immunol 2001;86:19-27. 7. Bronskiy E, Yegen U, Yeh CH et al. Foradil provides rapid and long-acting protection against exercise-induced bronchospasm. Am J Resp Crit Care Med 1997;155:4. 8. Kesten S et al. A three-month comparison of twice daily inhaled formoterol versus four times daily inhaled albuterol in the management of stable asthma. Am Rev Resp Dis 1991;144(3):622-5. 9. Burgess G, Ayson M, Rajasingam S, Crane J, Della Cioppa G. The extrapolatory effects of increasing doses of formoterol in patients with asthma. Eur J Clin Pharmacol 1998;54(2):131-138.

Foradil Kısa Ürün Bilgisi: **Takdim Şekli:** Aerosol inhaler: 12 mikrogram (mcg) içeren 12 doz formoterol lümenal içeren aerosol. Inhaler kapsül: 12 mcg formoterol lümenal içeren inhaler kapsül. **Endikasyonları:** Hava yollarında reversibil obstrüktif hastalığı olan hastalarda bronkokonstriksiyonun önlenmesi ve tedavisi, egzersizin veya alerjenlerin neden olduğu bronkospazmın profilaksisi için kullanılır. **Kullanım Dozu:** Yetişkinler (aerosol ve inhaler kapsül) ve çocuklar (6 yaş ve üzeri) (aerosol): Düzenli idame tedavisi: Günde iki defa 1-2 ölçülü doz aerosol veya 1-2 kapsül (12-24 mcg). Gerektiğinde 2 günden fazla olmak üzere, günde 12 mcg'lık 1 veya 2 doz ileive edilebilir. Egzersizin veya alerjenlerin neden olduğu bronkospazma karşı profilaksi: Söz konusu durumlarda 15 dakika önce 1 kapsül kullanılır. **Kontraindikasyonları:** Preparatın bileşimindeki herhangi bir maddeye karşı aşırı duyarlılık durumunda kullanılmamalıdır. **Uyarılar/Önemli Etkiler:** İstemsiz kalp hastalığı, kardiyak aritmiler, özellikle üçüncü derece atriyoventriküler blok, şiddetli kardiyak dekomansiyon, çözümlü subvalvüler aortik stenoz, hipertrofik obstrüktif kardiyomyopati, intoksikoz, QT arterialinde bilinen veya şüphelenilen uzama, diabetes mellitus durumlarında dikkatli uygulanmalıdır. Gebelik ve emzirme döneminde kullanılmamalıdır. Steroid tedavisine Foradil almaya başladıkdan sonra değişiklik yapılmaksızın devam edilmelidir. Saklama koşullarına kesinlikle uyulmalıdır. **Etkileşimler:** Sempatomimetikler, kanınin lümenal, steroidler, östrojenler, dijital, ß-blokerler ile etkileşim olabilir. **İstenmeyen Etkiler:** Bazın tremor, palpasyonlar, baş ağrısı, ender olarak kas krampları, kas ağrısı, baş dönmesi, şiddetli, sersemlik, bronkospazmın şiddetlenmesi, ödemli inflamasyon, çok ender olarak hipotansiyon, arıyıcödem dahil aşırı duyarlılık reaksiyonu. **Ticari Şekli ve Fiyatı:** Foradil aerosol inhaler, 100 ölçülü doz 99.144.000 TL. (Nisan 2003 itibarıyla). Foradil inhaler kapsül 60 kapsül blisterde + 1 inhaler 63.122.000 TL. (Nisan 2003 itibarıyla). Reçete ile satılır. **Ayrıntılı bilgi için prospektüse bakınız.** Novartis Ürünleri / İlaç, Şişliro Barbaros Bulvarı No: 63, 80690 Beşiktaş, İstanbul Tel: (0212) 325 91 00

Miflonide Kısa Ürün Bilgisi: **Endikasyonları:** Bronşiyal astım. **Kontraindikasyonları:** Budesonide veya preparata bulunan diğer maddelere karşı aşırı hassasiyet. Aktif veya sessiz seyreden akciğer tüberkülozu hastalarında kullanılmı. **Uyarılar, önlemler:** Gebelik ve Emzirme Döneminde Kullanım Kesin şekilde olmadıkça gebelik sırasında kullanılmamalıdır. Gebelik sırasında glukokortikosteroid tedavisi kaçınılmazdır, oral glukokortikosteroidin eğilimli anti-astım etkisine karşı dikkatli olmak üzere, hasta oral glukokortikosteroid tedavisi kullanmalıdır. Budesonidin anne sütüne geçip geçmediği bilinmemektedir. **Yan etkiler/özellikler:** Boğazda hafif iritasyon, orofarenks bölgesinde caridide iritasyonu oluşabilir. Hastaya her uygulamadan sonra ağız suyu ile yıkaması önerilir. Bu durum çoğunlukla Miflonide tedavisinin kesilmesinde genellikle artırlanabilir ve tedavi kesildikten sonra veya ses dinlendirildiğinde ortadan kalkabilir. Nadir durumlarda öksürük tarzında oral reaksiyonlar meydana gelebilir. Diğer inhalasyon tedavilerinde olduğu gibi, paradoksal bronkospazm olabilir. Eğer olumsuz budesonid tedavisi bırakılmaz ve alternatif bir tedaviye geçilmelidir. Paradoksal bronkospazm hızlı etkili inhalasyon bronkodilatörlerine cevap vermemektedir. Çocuklarda devamsız bozuklukların görüldüğü bildirilmiştir. Beklenmeyen bir etki görüldüğünde doktorunuza başvurunuz. İlaç etkileşimleri ve diğer etkileşimler bilinmiyor. **Kullanım şekli ve dozu:** Doz kişiye göre, astım kontrol edilmesini için gereken en düşük dozdaye edilecek şekilde ayarlanmalıdır. Astımın kontrol edilmesini için budesonid düzenli olarak her gün alınmalıdır. Mutlaka caridide iritasyonu riskini azaltmak için her uygulamadan sonra ağız suyu ile iyice çalkalanması önerilmektedir. İlaç Aerolizer™ ile tatbik edilmektedir. Erkeklerde: Normal idame dozu günde iki sefer 200-400 mcg'dır. Şişliro astım roboten arandında, hasta oral kortikosteroid tedavisinden budesonid inhalasyon tedavisine geçişlerini veya oral kortikosteroid tedavi dozu azaltıldığında günlük doz 2-4 egi bölünmüş dozu 400-1600 mcg'a yükseltilebilir. Çocuklar: Normal idame dozu günde iki sefer 100-200 mikrogramdır. Aşırı günlük doz 800 mcg'dır. Doz aşımı: Budesonidin akut toksisitesi düşük düzeydedir. Kesir bir saate geçirden yüksek miktarlarda tıcan inhalasyonunu takiben oluşan en büyük zararı etki hepatik-portal-sistem (HPA) fonksiyonlarının baskılanmasıdır. Östir acil durum önlemlerine gerek yoktur. Astım kontrol amaçlı için önerilen dozu Miflonide tedavisi ile devam ettirilmelidir. **Saklama koşulları:** 25°C'nin altındaki oda sıcaklığında saklanmalıdır. **Ticari şekli ve fiyatı:** MIFLONIDE 200 mcg 60 inhaler kapsül, 19.828.000 TL. MIFLONIDE 400 mcg 60 inhaler kapsül, 39.657.000 TL. (Nisan 2003 itibarıyla). **Ayrıntılı bilgi için prospektüse bakınız.** Ruhsat sahibi: Novartis Sağlık, Gıda ve Tarım Ürünleri Satış ve Ticaret A.Ş. 34730 Bakırköy-İstanbul Üretim yarı: Pharmachemie B.V. Haarlem - Hollanda Novartis Pharma AG, Basel -Aviye' den ithal edilmiştir. Reçete ile satılır.

 NOVARTIS